BETÆNKNING

afgivet af

Finans- og Skatteudvalget

vedrørende

Forslag til Finanslov for 2012

Afgivet til lovforslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Andreas Uldum (Demokraterne), formand
Inatsisartutmedlem Olga P. Berthelsen (Inuit Ataqatigiit), næstformand
Inatsisartutmedlem Aqqaluaq B. Egede (Inuit Ataqatigiit)
Inatsisartutmedlem Jens Immanuelsen, stedfortræder for Per Berthelsen (Siumut)
Inatsisartutmedlem Siverth K. Heilmann (Atassut)
Inatsisartutmedlem Juliane Henningsen (Inuit Ataqatigiit)
Inatsisartutmedlem Finn Karlsen (Siumut)

EM2011/7
J.nr. 01.31.11-00011

Indhold:

1. Indledning 4
1.1 Finanslovsforslagets opbygning og de bevillingsmæssige regler 4
1.2. Inddragelse af Inatsisartuts fagudvalg 5
1.3. Finanslovsforslaget for 2012 5
1.3.1 Princippet om en samlet prioritering 5
1.3.2 Det Økonomiske Råds anbefalinger til den langsigtede økonomiske politik 6
1.3.3 Ændringsforslag 7
1.3.4 Finansudvalgets stillingtagen – generelt 8
1.3.5 Overordnede bemærkninger til enkelte emneområder 8
1.3.6 Færdiggørelsen af den endelige finanslov for 2012 og forberedelse af FFL13. 11
2. Finansudvalgets specifikke spørgsmål/bemærkninger - opdelt på områder 12
2.1. Aktivitetsområde 10-12 Formanden for Naalakkersuisut 12
2.2. Aktivitetsområde 20-24 Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser 14
2.3. Aktivitetsområde 30 Naalakkersuisutmedlemmet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling 20
2.4. Aktivitetsområde 34 Naalakkersuisutmedlemmet for Sundhed 24
2.5. Aktivitetsområde 40 Naalakkersuisutmedlemmet for Uddannelse og Forskning 29
2.6. Aktivitetsområde 50-51 Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug 33
2.7. Aktivitetsområde 62-66 Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og Råstoffer 36
2.8. Aktivitetsområde 70-73 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik 40
2.9. Aktivitetsområde 77 Naalakkersuisutmedlemmet for Indenrigsanliggender 44
2.10. Aktivitetsområde 80-89 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik 45
3. Ændringsforslag til bevillinger 48
3.1. Tema 1 – Tekniske ændringer 49
3.2. Tema 2 – Budgetneutrale ændringer 50
3.3. Tema 3 – Nye indtægtsskøn og nye skøn for lovbundne udgifter 50
3.4. Tema 4 – Merudgifter 50
3.5. Tema 5 – GU Reform 51
3.6. Tema 6 – Digitale Kanaler 51
3.7. Tema 7 – Etablering af teleklagenævn 52
3.8. Tema 8 – Lån til Kommune Kujalleq 52
3.9. Tema 9 – Udmøntning af administrative besparelser - flybilletter 52
3.10. Tema 10 – Regional udviklingsstrategi - RUS 52
3.11. Tema 11 – Omrokeringer på anlæg 52
3.12. Tema 12 – Ændringsforslag fra Finansudvalget 54
4. Ændringsforslag til tekstanmærkninger 54
5. Henstillinger fra Finansudvalget 55
6. Indstillinger fra Finansudvalget 55

EM2011/7
J.nr. 01.31.11-00011

Bilagsoversigt:

A. Finansudvalgets spørgsmål af 12. september 2011 til Naalakkersuisut.
B. Naalakkersuisuts besvarelser af Finansudvalgets spørgsmål, jfr. bilag A.
C. Finansudvalgets høringsskrivelse af 11. oktober 2011 til Inatsisartuts fagudvalg.
D. Samrådsindkaldelse af 19. oktober 2011 af Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser, supplerende samrådsindkaldelse af 21. oktober 2011 samt tilhørende samrådsnotat af 24. oktober 2011 samt supplerende spørgsmål af 26. oktober 2011.
E. Samrådsindkaldelse af 19. oktober 2011 af Naalakkersuisutmedlemmet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling samt tilhørende samrådsnotat af 24. oktober 2011.
F. Samrådsindkaldelse af 19. oktober 2011 af Naalakkersuisutmedlemmet for Sundhed samt tilhørende samrådsnotat af 24. oktober 2011.
G. Samrådsindkaldelse af 25. oktober 2011 af Naalakkersuisutmedlemmet for Uddannelse, Forskning og Nordiske anliggender samt tilhørende samrådsnotat af 26. oktober 2011.
H. Samrådsindkaldelse af 25. oktober 2011 af Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug samt tilhørende samrådsnotat af 25. oktober 2011.
I. Samrådsindkaldelse af 25. oktober 2011 af Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og Råstoffer samt tilhørende udateret samrådsnotat af oktober 2011.
J. Samrådsindkaldelse af 1. november 2011 af Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik (Fremsendt som skriftlige spørgsmål).
K. Naalakkersuisuts ændringsforslag af 25. oktober 2011 til bevillinger. (Ændringsforslag nr. 1-160).
L. Naalakkersuisuts ændringsforslag af 25. oktober 2011 til tekstanmærkninger (Ændringsforslag nr. 161-185).
M. Fagudvalgenes høringssvar jfr. bilag C.
N. Skrivelse af 14. oktober 2011 fra Borgerrådet i Pituffik samt Finansudvalgets skrivelse af 26. oktober 2011 til Naalakkersuisut.
O. Finansudvalgets ændringsforslag til bevillinger. (Ændringsforslag nr. 186).

1. Indledning

Inatsisartuts 1. behandling af Forslag til Finanslov for 2012 fandt sted den 21. september 2011. Forslaget blev henvist til behandling i Finansudvalget. Finansudvalget er efterfølgende blevet omkonstitueret pr. 22. september 2011, hvorefter Udvalgets arbejdsområde tillige omfatter skatte- og afgiftslovgivningen. Udvalget har således måttet behandle 2 lovforslag parallelt med finanslovsforslaget.

Finansudvalget har gennemgået finanslovsforslaget på et budgetseminar, der blev afholdt 22.-25. august 2011 i Nuuk. Finansudvalget har på baggrund af sin gennemgang og behandling af finanslovsforslaget fremsendt en række spørgsmål og kommentarer ved brev af 12. september 2011 til Naalakkersuisut. Der henvises til bilag A. Udvalget anmodede om svar senest torsdag den 6. oktober 2011 kl. 10. De sidste dele af Naalakkersuisuts besvarelse blev dog først fremsendt tirsdag den 11. oktober 2011 kl. 11.15. Der henvises til bilag B.

Den 24.-25. oktober 2011 har Naalakkersuisut herudover fremsendt et antal ændringsforslag. Disse behandles i særskilte afsnit i betænkningen.

Udvalget afgiver hermed betænkning til Inatsisartuts 2. behandling af finanslovforslaget.

1.1 Finanslovsforslagets opbygning og de bevillingsmæssige regler

Finanslovsforslagets opbygning er i hovedtræk fastlagt i Budgetlovens kapitel 2 og 3. Det fremgår af de heri anførte bestemmelser, at finanslovforslaget i lighed med andre lovforslag består af en lovtekst med bemærkninger.

Lovteksten omfatter bevillingsoversigten i forslagets *Bilag 1* og tekstanmærkningerne i forslagets *Bilag 2*.

Bemærkningerne består af bemærkningerne til tekstanmærkningerne, resultatoversigterne og hovedkontooversigten samt budgetbidragene.

For nærmere beskrivelse af kravene til bemærkningernes udformning henvises til de anførte kapitler i Budgetloven. Om budgetbidragene skal dog bemærkes, at disse indeholder de nærmere forudsætninger for bevillingerne på de enkelte hovedkonti. For tekstanmærkningerne skal det særligt bemærkes, at disse qua deres karakter af lovtekst giver mulighed for at foretage ændringer eller tilføjelser til øvrig Inatsisartutlovgivning.

Finanslovsforslaget adskiller sig således fra andre lovforslag bl.a. på den vis, at der kan fremsættes ændringsforslag til udformningen af budgetbidragene, på trods af, at disse som nævnt har karakter af bemærkninger til lovteksten. Der kan dog ikke stilles særskilte ændringsforslag til øvrige dele af bemærkningerne, såsom til *bemærkningerne* til tekstanmærkningerne.

Udvalget skal i øvrigt henvise til sin betænkning til Forslag til Tillægsbevillingslov for 2010, som blev behandlet på Inatsisartuts forårssamling 2011. I betænkningen til Tillægsbevillingsloven gennemgås de bevillingsmæssige regler nærmere med henblik at give medlemmerne af Inatsisartut en enkel mulighed for at sætte sig ind i dette yderst vigtige område.

1.2. Inddragelse af Inatsisartuts fagudvalg

Finansudvalget har som i tidligere år søgt at inddrage Inatsisartuts fagudvalg i finanslovsprocessen. Udvalget har på denne baggrund sendt såvel sine indledende spørgsmål til Naalakkersuisut som Naalakkersuisuts besvarelser som kopi til fagudvalgene. Flere af fagudvalgene har taget positivt imod denne mulighed for at vurdere det fremsatte finanslovsforslag. Dette har resulteret i nyttige tilbagemeldinger, som i relevant omfang er inddraget forskellige steder i nærværende betænkning.

Finansudvalgets høringsskrivelse til fagudvalgene er vedlagt som bilag C til nærværende betænkning. Fagudvalgenes tilkendegivelser er vedlagt under bilag M.

Finansudvalget har benyttet lejligheden til at minde fagudvalgene om, at Finansudvalget ikke har mulighed for at anbefale højere udgifter indenfor et udgiftsområde, såfremt der ikke samtidig er anført forslag til en finansiering. Relevansen af denne påmindelse ses yderligere understreget ved, at enkelte udgiftskrævende og ufinansierede medlemsforslag under EM11 er blevet indstillet til vedtagelse uden forudgående høring af Finansudvalget. Finansudvalget skal **opfordre** Inatsisartuts fagudvalg til fremover at erindre at inddrage Finansudvalget, forinden udgiftskrævende, ufinansierede tiltag fremmes.

1.3. Finanslovsforslaget for 2012

1.3.1 Princippet om en samlet prioritering

Princippet om samlet prioritering er bærende for tilrettelæggelsen af vores økonomi. Hvis vi skal tilrettelægge vores økonomi på en måde, så vi kan bevare overblikket og holde en udgiftsstyring, der er afpasset til samfundets økonomiske formåen, må vi nødvendigvis fastholde dette princip.

Øger man niveauet for driftsudgifterne er det meget vanskeligt senere at nedsætte dem igen - det kræver omprioritering, og det vil gribe mærkbart ind i menneskers hverdag. Og der vil altid være interessegrupper, der taler mod nedbringelse af driftsudgifterne på netop deres område.

Erfaringsmæssigt ved vi, hvor svært det er at beskære tilskudsordninger og nedbringe administrationsomkostninger. Blot det at undgå stigning i driftsudgifterne er en udfordring.

Det er derfor af afgørende betydning, at Naalakkersuisut og Inatsisartut altid overvejer det meget grundigt, inden der træffes beslutning om at øge driftsudgifterne ud over det niveau, som er forudsat på finansloven.

Det økonomiske råderum er i disse år stærkt begrænset, og ønsker om afsættelse af bevillinger til nye formål må ikke blot mødes med spørgsmålet *"Er det pågældende formål værd at støtte?"*. Det er nødvendigt at spørge, om det pågældende formål er *mere* støtteværdigt end de formål, til hvilke, der i forvejen er afsat bevillinger. Og det er nødvendigt at spørge, til hvilke formål støtten til gengæld må fjernes eller reduceres.

Det er nødvendigt at prioritere, og at prioritere handler om at foretage valg - også hvor det pågældende valg er vanskeligt eller ubehageligt.

Denne opgave kan ikke løses af Finansudvalget eller Naalakkersuisut alene, men forudsætter hele Inatsisartuts aktive medvirken og støtte. Dette er ikke mindst aktuelt i disse år, hvor det bliver

stadigt tydeligere, at vores økonomiske holdbarhed er alvorligt truet, og at snuptagsløsninger ikke er mulige.

1.3.2 Det Økonomiske Råds anbefalinger til den langsigtede økonomiske politik

Den 14. september 2011 gennemførte Finansudvalget et møde med Grønlands Økonomiske Råd. Det nærmere emne for mødet var den netop udkomne rapport fra Rådet. Generelt demonstrerer rapporten endnu engang, at "Status quo" for velfærdssamfundet ikke er en reel mulighed.

Økonomisk Råds rapport viser, at set over en længere periode frem til og med 2010 er de offentlige finanser her i landet grundlæggende blevet svækket, idet de offentlige udgifter løbende er steget mere end indtægterne – ikke mindst i højkonjunkturperioden inden finanskrisen. Det generelle omsving på de offentlige finanser fra overskud til underskud hænger således primært sammen med en manglende udgiftsstyring.

En holdbar økonomisk udvikling fremover er af afgørende vigtighed. Hvis finanspolitikken ikke er holdbar, kan de offentlige velfærdsydelser ikke vokse i samme takt som de almindelige indkomster i økonomien. De vil med andre ord blive udhulet. Det betyder, at skatterne skal sættes op, hvis velfærdssamfundet skal opretholdes.

Økonomisk Råds langsigtede fremskrivninger af de offentlige indtægter og udgifter viser en tydelig forværring af de offentlige finanser fremover. Flere ældre og færre erhvervsaktive vil øge presset på de offentlige serviceudgifter, mens indtægterne til Landskassen vil udgøre en faldende andel af BNP. Disse to stærke tendenser skaber en langsigtet finanspolitisk "klemme" mellem indtægter og udgifter, som tilmed bliver større og større med tiden.

Økonomisk råd vurderer derfor også i dette års rapport, at der med de nuværende rammer for Landskassens udgifter og indtægter er brug for fastholdte budgetforbedringer på næsten 1 mia. kr. i de næste årtier for at sikre balance mellem indtægter og udgifter.

Der bliver i de kommende år behov for en skarp prioritering af de offentlige udgifter, og jo længere tid den finanspolitiske tilpasning udskydes, jo større tilpasning bliver der behov for. Og der ér ingen snuptagsløsninger.

Problemerne kan overvindes ved at skaffe større offentlige indtægter og ved at sænke udgifterne. Hvis flere personer bliver selvforsørgende vil det både reducere de offentlige udgifter og øge skatteindtægterne. Der er således en række muligheder for at skabe balance mellem indtægter og udgifter.

Økonomisk Råd overvejer, om holdbarhedsproblemet kan løses ved at foretage en permanent besparelse i udgifterne til det offentlige forbrug, dvs. på de offentlige serviceydelser og herunder administrationen. Hvis disse udgifter reduceres med 9,2 pct. af BNP fra og med 2015, ville det løse holdbarhedsproblemet. Det svarer imidlertid til en besparelse på knap en tredjedel af det samlede kollektive offentlige forbrug, hvilket Rådet selv anser som helt urealistisk. Der er således brug for en bredere løsning. I løbet af meget få år er det nødvendigt at sætte ind over en bred kam i form af stram udgiftsstyring, styrket beskatningsgrundlag og øget arbejdsudbud for at opnå finanspolitisk holdbarhed. Jo længere vi venter, jo sværere og ikke mindst dyrere vil det blive at gennemføre de

nødvendige finanspolitiske tilpasninger. Økonomisk Råd anslår selv, at udgiften ved at udskyde de nødvendige reformer fra 2015 til 2020 vil øge omkostningen fra 9,2 til 12 pct. af BNP.

Set også i dette lys er det bekymrende, at der i finanslovsforslaget budgetteres med stigende underskud i samtlige budgetoverslagsår.

1.3.3 Ændringsforslag

På baggrund af Inatsisartuts førstebehandling af finanslovsforslaget har Naalakkersuisut den 24.-25. oktober 2011 fremsendt 185 ændringsforslag til Finansudvalget.

Der er ændringsforslag til såvel *bevillinger* som til *tekstanmærkninger*. Ændringsforslagene er vedlagt betænkningen som bilag K og L.

Finansudvalgets indstillinger til Naalakkersuisuts ændringsforslag fremgår af afsnittene 3 og 4 i nærværende betænkning.

Naalakkersuisuts samlede ændringsforslag til Inatsisartuts 2. behandling af finanslovsforslaget for 2012 vil i 2012 forringe det budgetterede Drifts-, Anlægs- og Udlånsresultat, DAU-saldoen, med 56,1 mio. kr. De samlede økonomiske virkninger af ændringsforslagene fremgår af nedenstående tabel.

Naalakkersuisut	**FFL 2012**	**BO 2013**	**BO 2014**	**BO 2015**
	(Mio. kr.)			
DAU – Oprindeligt forslag	193,4	205,9	27,0	81,4
DA – oprindeligt forslag	-1,6	62,6	45,3	107,7
DAU – ændring via ændringsforslag	56,1	60,6	10,4	-5,0
DA – ændring via ændringsforslag	29,7	49,8	23,2	19,4
Ny DAU	**249,5**	**266,5**	**37,4**	**76,4**
Ny DA	**28,1**	**112,4**	**68,5**	**127,1**

Finanslovens resultat vil således være et **DAU-underskud på 249,5 mio. kr.** i 2012. Renset for landskassens nettoudlån vil resultatet blive et **DA-underskud** på **28,1 mio. kr.** i 2012.

Finansudvalget har indstillet næsten alle Naalakkersuisuts ændringsforslag til 2. behandlingen til vedtagelse. Dog har udvalget *udsat* sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 157 jfr. betænkningens afsnit 3.11.

Finansudvalget fremsætter selv ét ændringsforslag (Nr. 186). Dette er DAU-neutralt og forrykker derfor ikke det økonomiske billede.

I fh.t. det af Naalakkersuisut foreslåede resultat ved 2. behandlingen vil Finansudvalgets indstillinger til Naalakkersuisuts ændringsforslag samlet forringe DAU-resultatet med 11.000.000 kr. i 2012.

Det vil medføre følgende resultat ved 2. behandlingen:

Finansudvalget	**FFL 2012**	**BO 2013**	**BO 2014**	**BO 2015**
	(Mio. kr.)			
Ny DAU – Finansudvalget	**260,5**	**266,5**	**37,4**	**76,4**
Ny DA – Finansudvalget	**39,1**	**112,4**	**68,5**	**127,1**

Finanslovens resultat vil således blive et **DAU-underskud** i 2012 **på 260,5 mio. kr.** Renset for landskassens nettoudlån vil resultatet blive et **DA-underskud** på **39,1 mio. kr.** i 2012.

1.3.4 Finansudvalgets stillingtagen – generelt
Finansudvalget kan på nuværende tidspunkt ikke tilkendegive hverken tilslutning eller afstandtagen til Naalakkersuisuts forslag til Finanslov for 2012. Udvalget vil fremkomme med en endelig indstilling til selve finanslovsforslaget i Udvalgets tillægsbetænkning til 3. behandlingen.

Finansudvalget kan dog tilslutte sig langt de fleste af de ændringsforslag, som Naalakkersuisut har fremsendt til Finansudvalget. De forslag, Finansudvalget ikke er enig i, eller forslag, som synes at mangle jfr. tidligere oplysninger fra Naalakkersuisut, vil blive omtalt senere i betænkningen.

1.3.5 Overordnede bemærkninger til enkelte emneområder
I dette afsnit gengives kort en række mere overordnede bemærkninger til en række politikområder. For udvalgets mere detaljerede bemærkninger henvises til betænkningens afsnit 2 og tilhørende underafsnit. F.s.v. angår Udenrigs- og Indenrigsområdet henvises ligeledes til betænkningens afsnit 2.

Finans- og Skatteområdet
På baggrund af bl.a. Økonomisk Råds anbefalinger er der på flere hovedkonti indarbejdet øgede bevillinger på baggrund af det demografiske udgiftspres. Økonomisk Råd har anbefalet, at der ligeledes som følge af dette udgiftspres sætter fokus på udgiftsstyringen i folkeskolen, eftersom elevtallet falder ret markant. Da folkeskolen er et rent kommunalt område har Naalakkersuisut drøftet spørgsmålet med KANUKOKA. Enighed herom har imidlertid ikke kunnet opnås, hvorfor der ikke er indarbejdet reduktioner på det kommunale bloktilskud i FFL12 som følge af demografiske ændringer. En arbejdsgruppe analyserer sagen. Så vidt det kan erfares er kommunerne dog ikke afvisende omkring en økonomisk aftale baseret på demografien med virkning fra 2013. Udvalget finder dette positivt.

Der vil på FM12 blive fremlagt en gældsstrategi til Inatsisartuts drøftelse. Strategiens udarbejdelse skal ses på baggrund dels af de økonomiske holdbarhedsproblemer og dels af de store ønsker til infrastrukturinvesteringer i de kommende år. Samfundets og borgernes gæld er steget igennem en årrække, og det forekommer derfor hensigtsmæssigt, at der tages initiativ til en samlet koordinerende indsats på området. En række lande i den vestlige verden er i øjeblikket i en alvorlig gældskrise, og det bør i god tid forebygges, at Grønland bevæger sig for langt ud af samme farlige vej. Medregnet gælden i de offentligt ejede selskaber udgør Grønlands bruttogæld aktuelt omkring 35 procent af BNP svarende til omkring 3,6 mia. kr. Til sammenligning udgør den græske statsgæld omkring 160 procent af BNP. Det må dog bemærkes, at den grønlandske økonomi er meget lille, hvorfor en i forhold til f.eks. de omfattende infrastrukturelle anlægsønsker beskeden gældsoptagelse

meget hurtigt kan øge gældens andel af BNP. Det er derfor uhyre vigtigt, at der alene optages lån, som bruges fremadrettet til investeringer, der kan give et samfundsøkonomisk positivt afkast.

Antallet af restancesager og borgernes akkumulerede gæld til det offentlige øges fortsat. Der var pr. august 2011 270.000 restancesager med et samlet udestående på 962,5 mio. kr. Man kan have generelle forhåbninger til virkningen af kommende nye tiltag såsom en nem-konto ordning og anvendelse af PBS, men en generel højnelse af betalingsviljen, hos de der har betalingsevnen, må fortsat anses som det bedste instrument, såfremt restancemassen skal nedbringes.

Indtægter fra beskatning af arbejdsindkomst indenfor olie- og mineralefterforskning genererer i 2011 anslået mellem 150 og 180 mio. kr. Det er imidlertid uvist, om disse indtægter vil fortsætte i 2012, hvorfor der kun i begrænset omfang er budgetteret med sådanne. Dette er finanslovsmæssigt hensigtsmæssigt, idet det på nuværende tidspunkt ville være finanspolitisk uansvarligt permanent at hæve niveauet for driftsudgifterne på baggrund af indtægter, der på nuværende tidspunkt kan vise sig at være ganske kortvarige.

Familieområdet
Handicapområdet blev udlagt pr. 1. januar 2011, men muligvis er mindre dele af de økonomiske forhold heromkring fortsat uafklarede. Herudover videreføres de overordnede tiltag, som blev igangsat i de tidligere års finanslove.

Som et særligt nyt tiltag oprettes der ved ændringsforslag til 2. behandlingen en ny hovedkonto med henblik på at yde en særlig indsats for personer, der har været udsat for sexuelt misbrug.

Sundhedsområdet
Sundhedsvæsenet er plaget af et alvorligt udgiftspres, som alene kan forventes at blive forstærket som følge af den demografiske udvikling. Der er forhåbninger om, at den nye regionsstruktur vil frigøre læger fra vagttjeneste til aktivt klinisk arbejde og i øvrigt lette rekrutteringen af fastansatte læger, hvorved udgiftspresset muligvis kan begrænses; men næppe fjernes.

Ventelisterne til behandling synes at være stagneret – om end på et højt niveau.

Igennem en årrække er en for stor andel af Sundhedsvæsenets årlige finansiering sket via tillægsbevillinger i Finansudvalget. Udvalget har derfor grundigt undersøgt, om bevillingsniveauet og styringen nu er realistisk. Dette synes at være tilfældet – der er i hvert fald grund til at håbe på det.

Miljø- og klimaområdet
På miljøområdet bemærkes særligt, at Grønland fremover skal afholde udgifter til køb af CO2-kreditter grundet manglende opfyldelse af målene i Kyoto-protokollen. Udvalget finder, at det er meget ærgerligt, at vi er nødt til at afholde sådanne udgifter. Både af økonomiske årsager og af hensyn til Grønlands internationale omdømme.

Uddannelsesområdet
Finanslovsforslaget for 2012 fastholder det meget væsentlige fokus på uddannelse, som Inatsisartut lagde det økonomiske grundlag for med vedtagelsen af FL2006. Formålet med uddannelsesindsatsen er som bekendt, at få uddannet en del af de ca. 26.000 personer, der i dag ikke har hverken en kompetencegivende uddannelse eller kvalifikationer samt at øge andelen af hver

ungdomsårgang, som tager en kompetencegivende uddannelse. Målet er, at 2/3 af en ungdomsårgang i 2020 forlader uddannelsessystemet med en kompetencegivende uddannelse.

Der bør dog fortsat være kritisk fokus på bevillingsstyringen og særligt resultaterne indenfor området. Især er det problematisk, at omkring 60 procent af hver folkeskoleårgang fortsat ikke kommer videre i uddannelsessystemet eller først kommer videre med flere års forsinkelse. Der vedtages på denne samling en GU-reform, og forhåbentlig kan denne medvirke til at anspore flere til en gymnasial uddannelse. Midlerne til reformen udmøntes ved ændringsforslag til 2. behandlingen.

Skolemadsordningen videreføres ligeledes ved ændringsforslag til 2. behandlingen.

Det er fortsat forventningen, at PPR og den vidtgående specialundervisning udlægges til kommunerne pr. 1. januar 2012. Bevillingen til PPR er øget i denne forbindelse.

Udvalget har brugt meget tid på at undersøge forholdene omkring højskolernes gæld. Udvalget finder, at der bør iværksættes tiltag med henblik på at lette højskolernes gældsforpligtelser. Der henvises til betænkningens afsnit herom.

Fiskeri og fangst

Der foreslås ved 2. behandlingen atter tilført midler til Great Greenland A/S.

Ved 2. behandlingen foreslås ligeledes midler til en servicekontrakt med Neqi A/S.

Kulturområdet
Kulturområdet varetages i FFL12 i bevillingsmæssig sammenhæng med familieområdet; d.v.s. under aktivitetsområde 30.

Udvalget har særligt vist KNR's bevilling interesse.

Udvalget har derudover generelt interesseret sig for, om de foreslåede bevillinger er realistiske i fh.t. de anførte målsætninger, hvilket med tilfredshed generelt vurderes at være tilfældet. Udvalget lægger stor vægt på at støtte og højne kulturen og håber derfor, at der i de kommende år vil kunne vise sig bevillingsmæssige muligheder for generelt at løfte bevillingerne på området.

Arbejdsmarked og erhverv
Det giver Udvalget anledning til bekymring, at arbejdsløsheden stiger. En del af forklaringen på den stigende ledighed kan findes i Grønlands Statistiks ændrede opgørelsesmetode. Den generelle økonomiske afmatning som følge af de internationale konjunkturers tilbagegang spiller ligeledes ind. Der er igangsat forskellige initiativer med henblik på opkvalificering og uddannelse af arbejdsstyrken, således at den ledige andel såvel som den andel, der er beskæftiget i lavindkomsterhverv, ved reel opkvalificering gives mulighed for at gå over i fremtidige væksterhverv. Udvalget bakker op omkring denne aktive tilgang til arbejdsmarkedspolitikken, idet aktive tiltag såsom faglig opkvalificering og hensigtsmæssige incitamentsstrukturer udgør et godt grundlag for at sikre hjemmehørende arbejdskraft en væsentlig rolle indenfor de kommende væksterhverv indenfor mineraler og råstoffer. De foreløbige erfaringer indenfor dette indsatsområde er gode. Der synes dog stadigvæk at være plads til forbedringer omkring arbejdsmarkedsindsatsens

udbredelse til hele landet, herunder yderdistrikterne, hvilket Udvalget med tilfredshed erfarer, indgår i indsatsen for de kommende år.

Den endelige beslutning om Grønlands engagement i aluminiumsprojeket er endnu engang blevet udsat med et år. Det forventes nu, at Inatsisartut tager endelig beslutning om at involvere sig i projektet på FM2012.

Selvstyrets selskaber
Finansudvalget har fundet anledning til at glæde sig over, at Naalakkersuisut efter henstilling fra Finansudvalget nu har pålagt bestyrelserne at implementere eksterne bestyrelsesevalueringer. Dette tiltag anses yderst egnet til at sikre en løbende professionalisering og optimering af bestyrelsesarbejdet, hvorved f.eks. risikoen for at selskaberne kaster sig ud i økonomisk uoverstigelige engagementer, såsom f.eks. større materielindkøb eller uovervejede forretningsområder, påregnes reduceret.

I forlængelse af den aktuelle selskabsredegørelse er der allerede igangsat et arbejde med henblik på at optimere selskabernes drift. Dette har skiftende Finansudvalg opfordret til i en årrække, så tiltaget må vurderes som meget positivt.

Boligområdet samt anlægsområdet generelt
På bolig- og anlægsområdet sker der aktuelt en omprioritering af midler til en øget bygge- og renoveringsindsats udenfor de større byer. Udvalget støtter dette, idet udvalget samtidig finder, at det bør undersøges, hvorledes udgifterne til offentligt støttet boligbyggeri generelt kan nedbringes, således at boligudgifterne kommer på niveau med befolkningens betalingsevne og betalingsvilje.

Trafikområdet
Der er ikke foreslået nye større konkrete tiltag på dette område. Dog er der afsat midler til at færdiggøre forundersøgelser på baggrund af Transportkommissionens betænkning.

Udvalget har herudover tilskyndet til, at der snarest sker en afklaring af de kommende års SAR-beredskab.

Afslutning
Afsluttende skal Finansudvalget påminde Naalakkersuisut om, at der i slutningen af 2011 ikke igen bør søges udmøntning af reservebeløb på konkrete projekter til passiv henlæggelse i Anlægs- og renoveringsfonden. Udvalget fandt anledning til at kritisere sådanne ansøgninger i slutningen af 2010 og ønsker ikke at skulle gentage denne kritik i slutningen af 2011. Udvalget skal i denne forbindelse bemærke, at sidste møde i Finansudvalget i 2011 afholdes den 14. december 2011. Det vil derfor ikke være muligt for Udvalget, at behandle yderligere bevillingsansøgninger i 2011 efter denne dato.

1.3.6 Færdiggørelsen af den endelige finanslov for 2012 og forberedelse af FFL13.
Det er flere steder i betænkningen anført, at Finansudvalget tilkendegiver sin tilslutning til, at konkrete oplysninger medtages eller ændres i den endelige finanslov for 2012 eller i finanslovsforslaget for 2013. Finansudvalget fremkommer med sådanne anmodninger i de tilfælde,

hvor det f.eks. skønnes, at en teknisk tilretning af finanslovsforslaget ikke kræver et formelt ændringsforslag, eller hvor den ønskede tilretning ikke umiddelbart er mulig grundet manglende datagrundlag.

Det er naturligvis Finansudvalgets forventning, at disse tilkendegivelser uden videre tages til efterretning af Naalakkersuisut, og at de ønskede tilpasninger af finansloven og det kommende finanslovsforslag sker som ønsket. Såfremt Naalakkersuisut mod forventning ikke anser den ønskede ændring som mulig eller hensigtsmæssig forventer Udvalget at modtage en klar tilkendegivelse herpå i Naalakkersuisuts svarnotat. Såfremt Naalakkersuisut ikke fremkommer med en tilbagemelding, anses dette af Inatsisartut, og herunder af Finansudvalget, som Naalakkersuisuts stiltiende og bindende accept af Udvalgets tilkendegivelser.

2. Finansudvalgets specifikke spørgsmål/bemærkninger - opdelt på områder

Opmærksomheden henledes indledningsvis på betænkningens bilag A-B, som omfatter Finansudvalgets indledende spørgsmål til Naalakkersuisut og Naalakkersuisuts besvarelse. I de følgende afsnit henvises der flere steder (i parenteser) til dette materiale.

2.1. Aktivitetsområde 10-12 Formanden for Naalakkersuisut

Hovedkonto 10.02.06 Regional Udviklingsstrategi

Denne hovedkonto nedlægges ved ændringsforslag til 2. behandlingen (Tema 10). Arbejdet med Den Regionale Udviklingsstrategi overføres til Naalakkersuisutområdet for Erhverv og Arbejdsmarked. Samtidig forhøjes bevillingen til formålet med godt 2,5 mio. kr., som tages fra den mobilitetsfremmende ydelse (hovedkonto 64.13.19). RUS-arbejdet blev tidligere overført fra netop Naalakkersuisutområdet for Erhverv og Arbejdsmarked til Formandens departement, idet det dengang ansås, at tværgående udviklingsopgaver principielt bør forankres i enten Naalakkersuisutområdet for Finanser eller Formandens Departement.

Hovedkonto 10.06.24 Midlertidige tilskud til landsdækkende aviser

Der er ikke afsat bevillinger på denne hovedkonto fra og med 2013. Finansudvalget er skeptisk overfor dette. Det findes således tvivlsomt, at tilskuddets ophør er foreneligt med en fortsat udgivelse af aviser på et journalistisk kvalitetsminimum.

Hovedkonto 10.12.10 Udgifter til sagsanlæg

Idet Naalakkersuisut har besluttet at anke Puisi-sagerne, for hvilke Grønlands Landsret afsagde dom i februar 2011, vil der ved 2. behandlingen blive foreslået afsat i alt 7 mio. kr. over en 2-årig periode til førelse af sagerne ved højesteret (Ændringsforslag nr. 67). Finansudvalget er tidligere blevet lovet en samlet redegørelse herom. Denne er lovet fremsendt, så snart Grønlands Landsret har udarbejdet en begrundelse for dommen, som blev afsagt for lidt over 8 måneder siden.

Udvalgsmedlem Olga P. Berthelsen har erklæret sig inhabil i alle forhold, som vedrører nærværende sag, og hun har derfor ikke deltaget i udvalgets behandling af dette punkt.

Hovedkonto 10.13.10 Udbytte, udlodning og salg fra aktieselskaber
Finansudvalget har anmodet om en oversigt over den samlede gæld i de helt eller delvis offentlige ejede selskaber. Naalakkersuisut har oplyst, at de fuldstændigt selvstyreejede selskabers gæld udgør lidt over 5 milliarder kroner. De delvist ejede selskabers gæld udgør lidt over 4 milliarder kroner, hvoraf Selvstyrets vægtede del udgør 636 mio. kr. Den samlede gæld i selskaberne udgør således lidt over 9 milliarder kroner. Vægtet med ejerandel udgør Selvstyrets andel 5,6 milliarder kroner. (Spg. 3.17)

Medregnes Selvstyrets andel af selskabernes gæld i Selvstyrets øvrige gæld ses det, at den samlede offentlige nettogæld er på omkring 6,6 milliarder kroner. Dette svarer til omkring 35 procent af BNP. (Spg. 3.4a)

Finansudvalget har anmodet Naalakkersuisut om at oplyse, hvordan man har forholdt sig konkret til udvalgets opfordring om at pålægge de rent selvstyreejede selskaber at rationalisere deres drift med f.eks. 2 procent årligt med henblik på at afspejle de administrative besparelser, som resten af den offentlige sektor i Grønland gennemgår i disse år. Naalakkersuisut har desværre misforstået Udvalgets opfordring, idet man har forstået Udvalgets opfordring som et ønske om at blande sig i selskabernes drift, hvilket ville være i strid med aktieselskabsloven. Udvalget ønsker naturligvis at agere i overensstemmelse med aktieselskabsloven. Loven forhindrer dog naturligvis ikke, at et selskabs ejer udtrykker konkrete og overordnede ønsker til selskabets drift, så længe disse ønsker og tilkendegivelser ikke er til skade for selskabet. Om en sats for rationaliseringer skal være på 2 procent eller andet må i sagens natur afhænge af det enkelte selskab. Det konstateres videre, at Udvalgets opfordring er i fuld harmoni med Naalakkersuisuts målsætninger om kortlægning af ikke-rentable aktiviteter i selskaberne, jfr. den på EM11 forelagte selskabsredegørelse. Der ses derfor ingen formelle hindringer for Naalakkersuisuts aktive opfølgning på udvalgets opfordring, hvilket med forventning imødeses. Udvalget ser herudover meget positivt på, at Naalakkersuisut i redegørelsen fuldt ud har efterfulgt Finansudvalgets ønsker og henstillinger fra tidligere år. Det gælder f.eks. spørgsmålet om bestyrelsesevalueringer. Ligeledes ser Udvalget meget positivt på, at Naalakkersuisuts bestyrelsessekretariat allerede er i aktiv dialog med selskaberne om de potentielle optimeringsgevinster i selskaberne. (Spg. 3.17g)

Der henvises i øvrigt til det anførte vedrørende Great Greenland A/S under hovedkonto 51.02.03 Indhandlingstilskud, sælskind.

Hovedkonto 10.13.71 Royal Greenland A/S, afdrag
Udvalget erfarer, at Royal Greenland overholder lånebetingelserne, og at Naalakkersuisut forventer et positivt koncernresultat ved udløbet af indeværende regnskabsår. Dette findes glædeligt.

Hovedkonto 10.19.05 Tilskud til internationale aktiviteter
Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk udvalg har i skrivelse af 27. oktober 2011 tilkendegivet, at det findes ganske uhensigtsmæssigt, at der ikke længere henvises til Joint Committee i budgetbidraget i FFL2010. Finansudvalget har påpeget tilsvarende overfor Naalakkersuisut. (Spg. 5.5) Naalakkersuisut har misforstået Udvalgets spørgsmål og blot henvist til, at Joint Committee er omtalt i budgetbidraget i FL2011. Dette er dog irrelevant i fh.t. FFL2012. Finansudvalget skal **opfordre** Naalakkersuisut til at genoverveje, hvorvidt der med fordel kan indføres en henvisning til Joint Committee i budgetbidraget i FFL2012. Dette må om fornødent ske ved et ændringsforslag til 3. behandlingen. Der henvises til bilag M.

2.2. Aktivitetsområde 20-24 Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser
Udvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser. Indkaldelsen og samrådsnotatet samt tilhørende bilag er vedlagt som bilag D til betænkningen.

Demografiske ændringer
I dette års finanslov er der indarbejdet merudgifter som følge af de demografiske ændringer, som følge af hvilke de ældre medborgeres andel af den samlede befolkning stiger samtidig med at andelen af børn og unge falder. Naalakkersuisut har imidlertid oplyst, at det nærværende finanslovsforslag på trods heraf ikke anses som tilstrækkeligt til at imødegå det demografiske udgiftspres i finanslovens overslagsår.

Spørgsmålet om demografi har særligt medført debat f.s.v. angår bevillingerne til folkeskolen. Folkeskolens drift er fuldtud en kommunal opgave, hvis udgifter principielt er Landskassen uvedkommende, men spørgsmålet er dog relevant for fastsættelsen af det kommunale bloktilskud. Naalakkersuisut har udtrykt problemstillingen således, at:

> *"…elevtallet udgjorde 11.344 i skoleåret 2003/04, mens det var faldet til 8.586 for skoleåret 2010/11. I samme periode har lærernormeringen tilnærmelsesvist været uændret omkring 1.255 lærere. Dermed er elev/lærer-ratioen faldet fra 9,0 til 6,8 i perioden 2003/04 – 2010/11. Såfremt lærernormeringerne forbliver uændrede forventes elev/lærer-ratioen at falde til 6,3 over de kommende år.*
>
> *På baggrund heraf finder Naalakkersuisut, at det bør være muligt at nedbringe antallet af lærernormeringer i de kommende år til den forventede nedgang i elevtallet i de kommende år uden det betyder en forringelse af undervisningen i folkeskolen eller påvirker uddannelsesindsatsen i negativ retning.*
>
> *Såfremt det ikke lykkedes at tilpasse udgifterne for folkeskoleområdet til ned-gangen i elevtallet, så bliver holdbarhedsproblemet for de offentlige finanser endnu større end påpeget af Økonomisk Råd og Skatte- og Velfærdskommissionen. Det medfører, at det bliver sværere at sikre velfærden for det stigende antal ældre i de kommende år."* (Spg. 3.3b)

Finansudvalget har ikke grundlag for at anlægge en anden vurdering. Udvalget finder dog, at det er tilfredsstillende, at der er nedsat en arbejdsgruppe med deltagere fra KANUKOKA og Naalakkersuisut med henblik på yderligere analyser af problemet. KANUKOKA har overfor Udvalget tilkendegivet, at organisationen som sådan ikke er afvisende overfor en økonomisk aftale på baggrund af de demografiske ændringer fra og med budgetåret 2013, men organisationen stiller sig på nuværende tidspunkt skeptisk overfor, om spørgsmålet skal indgå i blok-tilskudsforhandlingerne, idet der foretrækkes en særskilt aftale om de demografiske spørgsmål.

Hovedkonto 20.01.01 Departementet for Finanser, AN
Under nærværende hovedkonto foreslås afsat midler til et skatte- og velfærdskontor, som skal følge op på Skatte- og Velfærdskommissionens betænkning samt forestå strukturovervågning. Sidstnævnte tiltag påregnes at ske i samarbejde med Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked.

Finansudvalget finder i sig selv etableringen af denne enhed positiv. Det er vigtigt, at betænkningsarbejdet følges op på en systematisk og velovervejet vis. Udvalget erfarer dog, at der ikke er planer om borgeroplysning i regi af kontoret. Dette findes mindre hensigtsmæssigt. Udvalget finder, at borgerne bør sikres indsigt i de kommende udviklingstiltag på baggrund af kommissionsarbejdet. Borgerne skal også føle, at de er en del af arbejdet og opleve, at de har indflydelse på processen. Dette forudsætter aktiv medinddragelse af borgerne.

Hovedkonto 20.05.20 Bloktilskud til kommunerne
Der henvises indledningsvis til det ovenfor anførte vedrørende demografiske ændringer.

Finansudvalget har anmodet Naalakkersuisut om nærmere oplysninger om en kommende kommunal økonomisk udligningsordning. Naalakkersuisutmedlemmet har på et samråd oplyst, at Naalakkersuisut indtil videre ønsker, at kommunerne selv når til enighed om dette spørgsmål.

Udvalget er dog bekendt med, at KANUKOKA har anlagt det modsatte synspunkt. Udvalget skal **opfordre** parterne til at søge at opnå enighed i sagen.

Hovedkonto 20.10.11 Nettorenter
Om baggrunden for indtægtsskønnet er bl.a. oplyst følgende (Spg. 6.3):

> *"Der indgår mange forhold og antagelser i beregningerne af det budgetterede indtægtsskøn for nærværende hovedkonto, hvorfor det ikke forekommer hensigtsmæssigt at optage en tabel i budgetbidraget, som illustrerer beregningen af det budgetterede indtægtsskøn. I det følgende redegøres der for indholdet og antagelserne bag indtægtsskønnet.*
>
> *Indtægtsskønnet for nærværende hovedkonto er det sidste, som beregnes ved færdiggørelsen af finanslovsforslaget. Der tages dermed udgangspunkt i størrelsen af DAU-resultatet for perioden 2012-2015 ved færdiggørelsen af finanslovsforslaget samt det budgetterede resultat for 2011 i FL2011. Endvidere antages det, at størrelsen af Anlægs- og Renoveringsfonden nedbringes med 100 mio. kr. årligt hvert år i perioden 2011-2015, hvilket nedbringer Landskassens likviditet tilsvarende.*
>
> *Ovenstående ændringer af likviditeten sammenholdes med størrelsen af Landskassens samlede likviditet ultimo 2010, som udgjorde 1.047 mio. kr. jf. landskassens Regnskab 2010.*
>
> *Hertil kommer, at det konkret er indregnet, at størrelsen af Landskassens likviditet skal være minimum 600 mio. kr., hvoraf de 500 mio. kr. skal være indestående i banker, mens de resterende midler placeres i obligationer. Det tilsikrer, at Landskassen har en tilstrækkelig likviditet til at klare kortsigtede store likviditets-bevægelser ved lønudbetalinger mv.*
>
> *For at tilsikre en likviditet på 600 mio. kr. i perioden 2012-2015 med underskud på DAU-saldoen mv. antages det, at Landskassen optager udlandslån på 200 mio. kr. årligt jf. tabel 2 i afsnit 2.1.3 Gældsstrategi i finanslovsforslaget. Desuden har*

Landskassen optaget et udlandslån i Nordisk Investeringsbank på 250 mio. kr. i 2010, hvor 1. afdrag på 25 mio. kr. betales i 2015.

Med udgangspunkt i ovenstående kan renterne beregnes i de enkelte år, så indtægtsskønnet for hovedkonto 20.10.11 Nettorenter fremkommer. Ved beregningen heraf antages det, at renten på bankindeståender udgør 1 %, obligationer giver en rente på 4 %, mens der betales en rente på 5 % på udlandslån.

På baggrund af ovenstående er det klart, at der er tale om en kompliceret beregning af indtægtsskønnet for nærværende hovedkonto. Indtægtsskønnet er endvidere behæftet med en betydelig usikkerhed som følge af bl.a. renteudviklingen samt kurstab/-gevinst i forbindelse med obligationsbeholdningen…".

Hovedkonto 20.16.01 Grønlands Statistik

Finansudvalget har stillet flere spørgsmål om enhedens arbejde. (Spg. 6.13). Udvalget finder på baggrund heraf anledning til generelt at fremhæve, at der synes behov for en højnelse af den statistiske produktions omfang og kvalitet i takt med, at der kan tilføres flere midler til området. Udvalget finder særligt, at der synes behov for et bedre samarbejde mellem kommunerne og Naalakkersuisut f.s.v. angår produktionen af statistik på arbejdsmarkedsområdet, her særligt ledighedstal. Endvidere synes der behov for at overveje, om de eksisterende krav til indberetninger til GS er hensigtsmæssigt udformet. Det må i denne forbindelse undersøges, om lovgivningen på området er tidssvarende.

De tidligere Finansudvalg har overvejet, om det kunne være hensigtsmæssigt, at ikraftsætte den gældende danske registerlovgivning for Grønland. Naalakkersuisut undersøger aktuelt dette, idet det anses, at den gældende lovgivning på området er forældet. Den danske registerlovgivning er imidlertid meget omfattende og kompleks, hvorfor det eventuelt kan overvejes, om en mulig løsning kunne være helt at ophæve registerlovgivning for Grønland. En nærmere overvejelse herom må dog først ske i regi af Lovudvalget.

Hovedkonto 20.11.56 Budgetregulering

I forrige års finanslovsforslag indgik det som en del af de administrative besparelser, at man ved overgang til elektronisk håndtering af regninger forventede at spare 14 mio. kr. årligt fra og med 2010. Udvalget har nu erfaret, at dette sparemål ikke blev nået. Dette synes at tydeliggøre et klart behov for en øget grad af realisme i forventningerne til effektiviseringer og besparelser ved implementering af IT og omlægning af administrative arbejdsgange. Sådanne tiltag har nok potentiale til at medføre besparelser, men det må erkendes, at rutiner og arbejdsgange ikke uden videre lader sig omlægge. Sådanne tiltag må forberedes grundigt og følges op, hvilket Landskassens aktuelle revisionsprotokollat synes at understrege.

Formålskonto 20.30 Økonomi- og Personalestyrelsen, ASA

Indkøbspolitik

Naalakkersuisut har lovet at fremlægge en redegørelse under EM11 om indkøbspolitikken. Denne udestår dog fortsat (Spg. 6.14e).

Naalakkersuisutmedlemmet har dog oplyst på et samråd, at:

> *"Naalakkersuisuts overordnede vision er, at offentlige udbud skal ske til lavest mulige pris under hensyntagen til, at Selvstyret skal udvise social ansvarlighed. Dette skal gennemføres overskueligt og professionelt.*
>
> *Indkøbsredegørelsen sætter en række scenarier til debat, hvor andre faktorer end "bedst og billigst", herunder CSR, i varierende grad indgår som faktorer i offentlige udbud og indkøb".*

Finansudvalget ser frem til den endelige indkøbspolitik, som givetvis vil lade sig såvel fastlægge som evaluere uden større problemer efter de ovenfor anførte, entydige kriterier.

Udvalget skal i øvrigt **opfordre** til, at man i arbejdet med at udforme indkøbspolitikken inddrager de hensyn, som lå bag den tidligere "Køb Grønlandsk" kampagne.

Angiveligt må det forventes, at EU også i den kommende partnerskabsaftale vil fastholde kravet om fortsatte tiltag omkring forbedring af de offentlige indkøb. (Spg. 6.14d).

Ansættelsesstoppet for stillinger med personalebolig i Nuuk
Finansudvalget har stillet flere spørgsmål om dette forhold. Der henvises til spg. 6.14c-e samt samrådsspg. 5a-b. Det er i denne forbindelse oplyst, at ansættelsesstoppet påregnes at køre til 2013 eller 2014 indtil Naalakkersuisuts udgifter til personaleboliger er nedbragt væsentligt. Det er desværre ikke opgjort, i hvilket omfang personalemanglen søges kompenseret ved en øget anvendelse af eksterne – og givetvis dyrere – konsulenter, hvilket er problematisk, eftersom det ikke uden videre kan afvises, at ansættelsesstoppet følges af en mere ineffektiv ressourceudnyttelse samt i øvrigt nedslidning af tilbageværende medarbejdere. Ansættelsesstoppet er således i længden næppe en holdbar løsning. Der er i længden kun én mulig løsning, nemlig at skabe overensstemmelse mellem mængden af arbejdsopgaver, der skal løses, og de økonomiske ressourcer, som ønskes anvendt til opgaveløsningen.

<u>Hovedkonto 20.30.04 Lovpligtig arbejdsskadeforsikring og rejse- og ulykkesforsikring</u>
De på budgetbidraget anførte tal for antal omfattede af forsikringerne har været fejlagtige. Dette er lovet rettet i den endelige finanslov for 2012.

<u>Hovedkonto 20.30.10 Selvstyrets centrale administrationsbygninger</u>
Der konstateres skimmelsvamp i vidt omfang i offentlige bygninger i disse år. Finansudvalget erfarer imidlertid, at der i udgiftsskønnet kun er taget højde for fremvækst af skimmelsvamp i moderat omfang. Naalakkersuisut har derfor måttet anerkende, at denne bevilling er behæftet med stor usikkerhed (Spg. 6.16).

Udvalget finder, at dette generelt bør føre til en overvejelse om mere indgribende tiltag med henblik på bekæmpelse af skimmelsvamp i offentlige bygninger. Det er ligeledes værd mere generelt at undersøge, hvordan fremvæksten af skimmelsvamp påvirker befolkningens generelle sundhedstilstand.

Aktivitetsområde 24 Skattestyrelsen

Borgernes gæld til det offentlige
Finansudvalget har modtaget nedenstående oversigt over borgernes restancer til det offentlige, jfr. besvarelsen af udvalgets spørgsmål 3.14 under bilag B.

	August 2009		***September 2010***		***August 2011***	
Restanceart	*Antal sager*	*Restance-størrelse*	*Antal sager*	*Restance-størrelse*	*Antal sager*	*Restance-størrelse*
	Stk.	*1.000 Kr.*	*Stk.*	*1.000 Kr.*	*Stk.*	*1.000 Kr.*
Underholdsbidrag	*59.202*	*218.090*	*63.742*	*252.112*	*66.490*	*273.359*
Restskatter	*18.987*	*130.560*	*14.505*	*143.958*	*12.477*	*117.258*
ESU	*121*	*71.301*	*127*	*75.005*	*109*	*71.491*
A-skat	*1.494*	*208.082*	*1.346*	*193.775*	*1.175*	*202.767*
Selskabsskat	*50*	*2.433*	*46*	*2.275*	*65*	*3.906*
Husleje	*15.270*	*69.856*	*11.942*	*59.783*	*8.418*	*63.443*
Skatterenter	*31.896*	*34.285*	*26.361*	*32.015*	*22.634*	*30.135*
Diverse kommunale re-stancer	*10.861*	*33.556*	*17.991*	*51.098*	*19.597*	*37.661*
Hjælp med tilbagebe-talingspligt	*6.754*	*21.874*	*7.033*	*25.100*	*7.078*	*28.140*
Studielån	*922*	*12.482*	*853*	*12.146*	*813*	*11.659*
Daginstitutioner	*18.461*	*15.282*	*21.622*	*16.845*	*22.578*	*16.388*
Renovation	*54.932*	*12.590*	*72.426*	*15.662*	*76.142*	*17.666*
Kommunale erhvervslån	*520*	*6.544*	*521*	*6.971*	*416*	*5.661*
Diverse Selvstyre-restancer	*1.233*	*10.053*	*1.301*	*10.351*	*1.450*	*11.882*
Boligstøttelån	*112*	*4.275*	*153*	*4.706*	*258*	*11.431*
Selvbyggerlån	*639*	*7.887*	*608*	*7.212*	*605*	*7.458*
El/vand	*5.998*	*3.743*	*9.470*	*5.010*	*9.988*	*5.245*
Forældrebetaling anbragte børn	*4.736*	*7.037*	*7.967*	*13.235*	*13.160*	*20.311*
Nordiske krav	*1.692*	*30.810*	*1.428*	*24.709*	*1.408*	*23.603*
Øvrige restancer	*10.323*	*8.206*	*7.618*	*2.190*	*8.026*	*3.176*
I alt	***244.203***	***908.946***	***267.060***	***954.158***	***272.887***	***962.639***

Som det fremgår stiger såvel antallet af restancesager som de samlede udeståender fortsat.

Samlet betyder dette, at hver borger over 14 år i dag har mere end 6 verserende restancesager og skylder mere end 20.000 kr. til det offentlige. Dette beløb ligger over det acceptable niveau.

Naalakkersuisut har udtrykt, at antallet af sager udgør et kerneproblem på området. En nedbringelse i antal sager vil sikre fokus og en mere hensigtsmæssig ressourceanvendelse i forhold til at behandle de sager, hvor der både kan være principielle og væsentlige økonomiske elementer for såvel borgere som offentlige myndigheder. Naalakkersuisut anser her en "kiffaq-konto" som et vigtigt element i at få antallet af "standardsager" nedbragt. (Spg. 6.18) Et forslag herom kan forventes fremlagt som en del af lovpakken p.b.a. Skatte- og Velfærdskommissionens betænkning.

Hovedkonto 24.01.20 Skattebøder
Det er oplyst, at der pr dato er indgået 300.000 kr. i skattebøder på nærværende hovedkonto. Det må anses som positivt, at der nu atter oppebæres provenu på hovedkontoen, idet Finansudvalget tidligere med uro har måttet konstatere, at der slet ikke var nogen indtægter på hovedkontoen, hvilket blev taget som udtryk for, at Skattestyrelsen manglede ressourcer til at sikre en effektiv skatteinddrivelse og -opfølgning.

Formålskonto 24.10 Direkte skatter
Pensionsafkastbeskatning
Naalakkersuisut har oplyst, at der er igangsat udarbejdelsen om et forslag om PAL-beskatning (Beskatning på afkast af pensionsordninger). Dette skyldes, at Grønland fra 2013 ikke længere påregnes at modtage et kompensationsbeløb fra Staten som følge af Grønlands tilbagetræden fra beskatningen af afkast fra grønlandske pensionsopsparinger placeret i danske pensionsinstitutter m.v.

Indførelse af en grønlandsk PAL-beskatning anses angiveligt i et vist omfang at kunne erstatte det nuværende kompensationsbeløb.

Finansudvalget har ikke taget stilling til det kommende forslag, men Udvalget skal dog på forhånd udtrykke, at indførslen af beskatning på dette område bør ske efter grundig overvejelse og med stor omhu. Det er meget væsentligt, at lønmodtageres og andres incitament til selv at spare op til egen pension ikke undermineres. Med de økonomiske holdbarhedsproblemer, der følger af de demografiske ændringer, er det vigtigt, at folk ikke økonomisk tilskyndes til alene at basere deres pension på rent offentlige overførsler. En uheldigt konstrueret PAL-beskatningsordning for Grønland kan i det lange løb vise sig at være en økonomisk endog meget ufordelagtig konstruktion på trods af at merprovenu på kort sigt. Ligeledes må det grundigt analyseres, om en sådan ordning risikerer at ødelægge hele eller dele af forretningsgrundlaget for de i Grønland baserede pensionsforsikringsselskaber, såsom SISA og PFA.

Formålskonto 24.11 Indirekte skatter
Afgiftsfri import af alkohol og tobak
Finansudvalget har stillet flere spørgsmål vedrørende ophævelsen af tax-free ordningen (Spg. 3.14e-f samt 6.24a). Naalakkersuisutmedlemmet har uddybet besvarelsen af disse spørgsmål på et samråd.

Med en vis forsigtighed kan det udledes af besvarelserne, at Landskassen i 2011 forventes at realisere et samlet merprovenu i fh.t. sidste år på omkring 18 mio. kr. på tobaksvarer ved ophævelsen af ordningen. Dette modificeres dog af et mindreprovenu i samme periode på 14 mio. kr. på alkoholholdige drikkevarer. Samlet er nettoprovenuet således på omkring 4 mio. kr. Der er således et stykke op til den forventede nettogevinst på 30 mio. kr., hvilket angiveligt kan tilskrives et samlet fald i forbruget af tobak og spiritus.

Det er dog tænkeligt, at en del af mindreprovenuet fra alkoholafgiften vil udlignes over tid i takt med, at opbyggede lagre opbruges. Disse tal er generelt med forbehold for, at det ikke vides, hvor meget afgifterne på disse varer ville have indbragt Landskassen, såfremt tax-free ordningen *ikke* var blevet ophævet.

Ordningen forventes evalueret, når der foreligger endelige regnskabstal for 2011.

Hovedkonto 24.11.12 Rejeafgift
Under denne efterårssamling har Finansudvalget parallelt med behandlingen af nærværende finanslovsforslag måttet behandle flere lovforslag om ændring af rejeafgiften. Der henvises til udvalgets betænkninger til pkt. 110.

Hovedkonto 24.11.13 Havneafgift
Udvalget har spurgt, om det anses muligt at hæve krydstogtspassagerafgiften yderligere uden at genere turismen. Dette anses ikke at være muligt.

Det erfares til gengæld, at der givetvis er plads til at hæve afgifterne for flere af de øvrige brugere af havnene. Afgiftssatserne har således ikke været regulerede siden 1992. Derudover er en lang række fartøjer undtaget for havneafgift. Uden at tage endelig stilling til hvilke specifikke fartøjer, der bør være omfattet af havneafgiften, finder Udvalget, at det må være muligt at regulere såvel gruppen af afgiftsberørte fartøjer som selve afgiftssatserne. Udvalget støtter derfor, at dette medtages i opfølgningsarbejdet på Skatte- og Velfærdskommissionens betænkning. (Spg. 6.25)

Hovedkonto 24.11.20 Afgifter, betalingsjagt og -fiskeri
Udvalget har opfordret Naalakkersuisut til at se på mulighederne for at forhøje disse afgifter. (Spg. 6.26). Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri og Fangst har oplyst, at der er nedsat en arbejdsgruppe med henblik på undersøgelse af betalingsjagtområdet. Der forventes at foreligge en rapport i efteråret 2011. Ændringer af afgifter på turismeområdet bør dog ikke indføres på kort sigt, eftersom turarrangørernes markedsfremstød for 2012 allerede er iværksat. Finansudvalget forventer at se en konkret udmelding om sagen fra Naalakkersuisut i løbet af 2012.

2.3. Aktivitetsområde 30 Naalakkersuisutmedlemmet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling

Udvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling. Indkaldelsen og samrådsnotatet samt tilhørende bilag er vedlagt som bilag E til betænkningen.

Hovedkonto 30.01.12 Bistandsværger i Danmark
Familie- og Sundhedsudvalget har påpeget, at der er behov for, at Naalakkersuisut indgår i dialog med de danske myndigheder med henblik på at forbedre vilkårene for denne gruppe bistandsværger. (Jfr. bilag C og M)

Naalakkersuisut har i sin besvarelse af Finansudvalgets spg. 7.2a oplyst, at Justitsministeriet arbejder på et udkast til en bekendtgørelse, hvorved honoreringen til bistandsværgerne øges. Hermed synes Familie- og Sundhedsudvalgets ønske imødekommet. En forhøjelse af de af kriminalforsorgen afholdte honoreringer til bistandsværger vil dog kunne medføre et afledt øget bevillingsbehov på nærværende hovedkonto, såfremt det måtte anses rimeligt, at forøge de af Grønland betalte bistandsværger med samme beløb. Naalakkersuisutområdet må - ifald der ikke tilføres området yderligere bevillinger - finde de hertil fornødne midler inden for de eksisterende rammer.

Hovedkonto 30.10.34 Underholdsbidrag og adoption til bisidderbistand til børn og unge
Finansudvalget har forespurgt, om samarbejdet mellem de danske og grønlandske myndigheder omkring betaling af A-bidrag for grønlandske børn, bosiddende i Danmark, og danske børn, bosiddende i Grønland, fungerer uantasteligt og i overensstemmelse med de almindelige sagsbehandlingsregler. Naalakkersuisut har oplyst, at administrationen af disse sager er tilfredsstillende og at man særligt f.s.v. angår modtagere af A-bidrag i Danmark ikke er bekendt med utilfredsstillende forhold (Spg. 7.3c). Dette må anses som glædeligt af hensyn til såvel bidragsydere som modtagere, idet Udvalget således må antage, at bidragsydere og -modtagere ikke finder anledning til at påklage ordningens administration.

Hovedkonto 30.13.41 Handicapinstitutioner
Familie- og Sundhedsudvalget har overfor Finansudvalget udtrykt ønske om, at der på baggrund af den seneste revision af handicapforordningen sker en afklaring af de på budgetbidraget anførte bevillingsforudsætninger, som udvalget anser ikke fremstår klare i fh.t. forordningen (Jfr. bilag C og M). Finansudvalget har af tidsmæssige årsager ikke kunnet gennemføre dette forinden nærværende forslags 2. behandling, men udvalget skal hermed **opfordre** Naalakkersuisut til særskilt at redegøre for det anførte forhold i svarnotatet til 2. behandlingen eller ved særskilt skrivelse til Finansudvalget. Udvalget vil efter behov herefter tage sagen op i sin tillægsbetænkning.

Hovedkonto 30.19.10 Tilskud til NCB-afgifter
Udvalget har stillet flere spørgsmål om denne hovedkonto, og fået uddybet oplysningerne under et samråd (Spg. 7.8a-c samt samrådsspg. 2). Det klare indtryk er, at Naalakkersuisutmedlemmet ikke anser, at der er problemer forbundet med nærværende ordning, og at de bevilgede midler i fornødent omfang kommer de udøvende kunstnere til gode. Naalakkersuisutmedlemmet måtte dog også erkende, at der har været ét tilfælde af misbrug af midlerne til skade for de udøvende kunstnere. Dette er der rettet op på, men udvalget finder dog ikke desto mindre, at det er nødvendigt, at der sker en opstramning af midlerne på området med henblik på at tilsikre, at midlerne i ethvert tilfælde kommer de udøvende kunstnere til gode. Finansudvalget skal **opfordre** Naalakkersuisut til at påbegynde dette arbejde.

Hovedkonto 30.19.11 Det grønlandske landsbibliotek
Det fremgår af besvarelsen af spg. 7.9, at der er flyttet 4 normeringer fra Landsbiblioteket til Ilimmarfik, men at lønudgiften fortsat afholdes under Landsbiblioteket, hvorfor personaletallene er misvisende. Dette må korrigeres, eventuelt ved et ændringsforslag, idet der skal være overensstemmelse mellem budgetspecifikation og aktivitetstal.

Hovedkonto 30.19.12 Grønlands Nationalmuseum, NKA
Finansudvalget har på et samråd anmodet Naalakkersuisutmedlemmet om at uddybe, om nærværende område reelt er underfinansieret henset til enhedens tilsyneladende ganske omfangsrige opgaver indenfor råstofområdet.

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at opgaver relateret til råstofselskaberne skal finansieres af råstofselskaberne selv, og at NKA derfor ikke skønnes underfinansieret, hvorfor Naalakkersuisutmedlemmet heller ikke fandt det relevant at foreslå en omprioritering til fordel for området (Samrådsspg. 3).

Hovedkonto 30.19.13 Tilskud til idræt

Finansudvalget har anmodet Naalakkersuisutmedlemmet om at oplyse, hvorvidt der som lovet sidste år gennemføres stikprøver for at kontrollere de medlemstal, som GIF opgiver. Dette spørgsmål stilles ikke som en mistænkeliggørelse af GIF, men fordi troværdige medlemstal må anses som et væsentligt grundlag for Inatsisartuts beslutning om prioritering af midler til dette formål. Naalakkersuisutmedlemmet har på et samråd oplyst, at kontrol med de opgivne medlemstal fra GIF sker ved at sammenligne de af GIF opgivne medlemstal med de medlemstal, som specialforbundene indsender til Naalakkersuisut i deres afrapportering. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste endvidere, at det tilstræbes at udvikle kvaliteten i afrapporteringen.

Endelig oplystes det på samrådet, at resultatkontrakten for 2011 med GIF blev fremsendt til underskrivelse den 13. april 2011, og at udbetalingsterminerne i kontrakten er overholdt. Det må i denne sammenhæng bemærkes, at det fremgår af side 3 i resultatkontrakten for 2011, at "…*tilskuddet udbetales i 3 rater hhv. primo januar, d. 1. juli og d. 1. oktober 2011.*". Besvarelsen må derfor forstås således, at resultatkontrakten er blevet underskrevet med tilbagevirkende kraft, hvorved resultatkontrakten reelt undergraves. Ligeledes må 1/3 af tilskuddet anses udbetalt forinden kontraktsindgåelsen. Dette er ikke i harmoni med finanslovens bevillingsforudsætninger. En sådan fremgangsmåde bør *ikke* forekomme igen i 2012. Udvalget har tiltro til og forventning om, at Naalakkersuisutmedlemmet vil tilsikre, at hendes administration udviser rettidig omhu, således at resultatkontrakten for 2012 med GIF færdigforhandles og underskrives, *inden* der udbetales tilskud.

Udvalget erfarer endeligt, at der i samråd med GIF er fulgt op på uregelmæssigheder i to specialforbund. Dette arbejde pågår stadigvæk. Naalakkersuisutmedlemmet har til udvalgets tilfredshed oplyst, at resultatkontrakten og afrapporteringen hermed har virket efter hensigten, hvilket udvalget tager til efterretning. (Spg. 7.11b).

Hovedkonto 30.19.15 Aftalebundne tilskud til kulturområdet

Udvalget erfarer, at det kulturelle samarbejde mellem Grønland og Canada udvikler sig positivt og indenfor de afsatte økonomiske rammer. Naalakkersuisutmedlemmet har på et samråd yderligere tilføjet, at et eventuelt kommende yderligere finansieringsbehov som følge af en eventuelt kommende ny samarbejdsaftale på området vil kunne afholdes indenfor de eksisterende bevillinger. Dette findes samlet tilfredsstillende. Finansudvalget regner med, at Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke vil gå aktivt ind i arbejdet med at danne de faglige rammer for denne kommende nye samarbejdsaftale, idet dette selvsagt falder udenfor rammerne for Finansudvalgets arbejde.

Hovedkonto 30.19.17 Grønlands Radio - KNR

Udvalget har spurgt, hvorvidt det kunne være fordelagtigt at lade en uvildig konsulentvirksomhed med kendskab til såvel medier som rationaliseringer gennemgå organisationen med henblik på at foreslå rationaliseringer. Naalakkersuisut har anbefalet, at KNR foreløbig gives ro til at gennemføre igangværende reformer.

Når dette er sagt, anerkender udvalget naturligvis, at Grønlands Selvstyre har et både aktuelt og fremtidigt medansvar for højnelsen af kvaliteten og outputtet fra KNR, allerede fordi der igennem flere år jævnligt er blevet indgået public service kontrakter med ret faste rammer for den forventede produktion. Derudover er udvalget bekendt med, at såvel udstyr som bygninger ikke er i god stand, hvilket kan medføre et øget bevillingsbehov i de kommende år. Udvalget skal anmode Naalakkersuisut om at forholde sig til denne problemstilling i svarnotatet til 2. behandlingen.

Den 1. november aflagde flere af udvalgets medlemmer sammen med Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke KNR et besøg med henblik på at indhente yderligere oplysninger. Oplysninger herom vil i relevant omfang blive medtaget i udvalgets tillægsbetænkning.

Finansudvalget skal **opfodre** Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke til at gå ind i denne sag.

Hovedkonto 30.19.20 Arctic Winter Games (AWG)
Finansudvalget har anmodet Naalakkersuisutmedlemmet om nærmere oplysninger om de økonomiske forpligtelser, som Naalakkersuisutmedlemmet har påtaget sig i fh.t. Kommuneqarfik Sermersooq omkring AWG.

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på et samråd, at Naalakkersuisut vil afholde halvdelen af driftsudgifterne til selve AWG i 2016, men ikke til en is-arena, som vil koste mellem 28 og 42 mio. kr.

Det konstateres, at der for nuværende ikke er bemyndigelse i en tekstanmærkning til at indgå bindende aftaler om arrangementet. Udvalget antager, at en sådan tekstanmærkning vil blive medtaget i en kommende finanslov, hvorefter det til den tid siddende Finansudvalg kan tage stilling til denne. På nuværende, tidlige tidspunkt i forberedelsen skal Udvalget dog udtrykke sin opbakning til Naalakkersuisutmedlemmets synspunkt om, at der i Landskassens aktuelt hårdt anspændte situation ikke kan ydes tilskud fra Landskassen til en is-arena i den omtalte prisklasse.

Naalakkersuisutmedlemmet har i sin besvarelse i øvrigt anført, at fokus på at gennemføre arrangementet i tæt parløb med private sponsorer og aktører fastholdes med henblik på bl.a. at begrænse udgifterne ved arrangementet. Også dette kan Finansudvalget bakke op om.

Hovedkonto 30.19.23 Fredningsaktiviteter
Udvalget har anmodet Naalakkersuisutmedlemmet om at oplyse, om bevillingen på området er realistisk henset til såvel den igangværende råstofaktivitet som behovet for at sikre bevaringsværdige bygninger. Naalakkersuisutmedlemmet har oplyst, at der ér et stigende behov for midler til aktiviteter indenfor området, og at NKA i 2007 skønnede, at varetagelsen af de med kulturmindeloven til institutionen udlagte opgaver ikke stod i rimeligt mål med nærværende bevilling (Spg. 7.14a) på aktuelt 1,2 mio. kr. På et samråd har Naalakkersuisutmedlemmet dog tilføjet, at det ikke skønnes relevant at omprioritere midler til formålet, idet man dog er opmærksom på problematikken (Samrådsspg. 7).

Hovedkonto 30.21.01 Andre tilskud til Kultur
Organisationen EPI har ytret ønske om en mere fast tilskudsform end den nuværende, idet organisationen alene tildeles tilskud for ét år ad gangen. Naalakkersuisutmedlemmet har på et samråd oplyst, at der i samarbejde med kommunerne arbejdes på en revision af lovgivningen indenfor fritidsområdet. Når dette arbejde er gennemført, og når EPI har fået etableret en egentlig organisation, som kan forvalte det offentlige tilskud på troværdig vis, ser Naalakkersuisutmedlemmet ikke noget til hinder for, at organisationen i finanslovsmæssig sammenhæng får en status, som giver mulighed for at yde længerevarende tilskud (Spg. 7.16 samt samrådsspg. 9). Denne lovrevision afventes derfor.

Hovedkonto 30.21.03 Grønlands Nationalteater
Naalakkersuisutmedlemmet har på et samråd med Finansudvalget oplyst, at det er lykkedes at besætte stillingen som teaterchef med en kvalificeret ansøger, skønt stillingen blev slået op uden bolig. Aktuelt er således kun én stilling ved teatret ubesat med mulig årsag i ansættelsesstoppet for stillinger med tilknyttet personalebolig. Ansættelsesstoppet synes således ikke for alvor at begrænse teatrets virksomhed, hvilket udvalget finder meget glædeligt.

2.4. Aktivitetsområde 34 Naalakkersuisutmedlemmet for Sundhed

Udvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Sundhed. Indkaldelsen og samrådsnotatet samt tilhørende bilag er vedlagt som bilag F til betænkningen.

Sundhedsvæsenets samlede økonomiske situation
Sundhedsvæsenets kom ud af regnskabsåret 2010 med et mindreforbrug på 5 mio. kr., svarende til et forbrug på ret præcist 100 procent af bevillingen. Dette skal dog ses i lyset af, at der via tillægsbevillinger i årets løb blev tilført 47,1 mio. kr. til området, bl.a. til en ekstraordinær indsats for afvikling af ventelister. I 2009 blev der tilført området 47,4 mio. kr. via tillægsbevillinger i løbet af året, altså et næsten identisk beløb. Det lader sig således ikke nægte, at der igennem de senere år har dannet sig en klar tendens til, at Sundhedsvæsenet i væsentligt omfang finansieres via tillægsbevillinger i løbet af året. Denne tendens er fortsat i 2011, hvor der til dato er tilført Sundhedsvæsenet samlet yderligere 27 mio. kr. i tillægsbevillinger.[1] Denne trend er ikke holdbar, og det er således nødvendigt, at målene for Sundhedsvæsenet og landets økonomiske formåen bringes i harmoni.

En væsentlig faktor i denne bestræbelse er den analyse af Sundhedsvæsenets struktur og økonomi, som Deloitte offentliggjorde i april 2010. Rapporten identificerer bl.a. et effektiviseringspotentiale til en samlet anslået værdi af 70 mio. kr. Dette effektiviseringspotentiale forventes dog næppe at vise sig i form af besparelsespotentialer, men nærmere i form af en begrænsning af den almindelige og demografiske udgiftsvækst indenfor området.[2]

Naalakkersuisutmedlemmet har på et samråd bekræftet, at udgangspunktet for aktivitetsniveauet er tilpasset bevillingerne i FFL2012. Da der ligeledes er tilført området bevillinger som følge af den demografiske udvikling anså Naalakkersuisutmedlemmet det som sandsynligt, at sundhedsaktiviteterne holdes indenfor bevillingerne i 2012. Dette må anses som tilfredsstillende og nødvendigt.

Et væsentligt yderligere element i økonomistyringen indenfor området er det sparekatalog og aktivitetskatalog, som Sundhedsvæsenet har fået godkendt af Naalakkersuisut i efteråret 2011. Det fremgår heraf, at der i såvel FL2012 som budgetoverslagsårene gennemføres en række besparelser og tilpasninger, som skal nedbringe bevillingsbehovet med i alt 23,5 mio. kr. i 2012 stigende til 25,5 mio. kr. i hvert af årene 2013-2015. Disse besparelser vil omfatte bl.a. mindre lønudgifter ved reduktion af unødvendige vagtlag, begrænsning af udlevering af hjælpemidler, færre gratis

[1] Der henvises til Finansudvalgets bevillingssager 11-525, 11-546, 11-552 og 11-553.
[2] På samrådet har Naalakkersuisutmedlemmet i øvrigt oplyst, at *"nogle af de effektiviseringspotentialer, som Deloitte nævner i deres rapport, indebærer ændringer i arbejdsforholdene, og derfor [kan de]… ikke umiddelbart realiseres. Der er fundet et nyt rationaliseringspotentiale, som er genforhandling af de kontrakter, der er indgået med eksterne samarbejdspartnere*." (Samrådsspg. 1a).

udleverede lægemiddelpræparater (håndkøbsmedicin) samt en fornyet aftale med Rigshospitalet omkring behandling af grønlandske patienter.

Finansudvalget har endelig forhåbning til gode resultater fra en igangværende analyse af muligheden for at kunne indkøbe billigere medicin gennem Norge og Island. Udvalget skal **opfordre** Naalakkersuisut til at orientere såvel Finansudvalget som Familie- og Sundhedsudvalget om resultaterne af denne analyse (Spg. 8.12c).

Ventelister i Sundhedsvæsenet

Finansudvalget har anmodet om en oversigt over ventelisterne i Sundhedsvæsenet. Naalakkersuisut har fremsendt nedenstående oversigtstabel:

Speciale	August 2008		September 2009		September 2010		September 2011	
	Antal patienter	Heraf under 15 år	Antal patienter	Heraf under 15 år	Antal patienter	Heraf under 15 år	Antal patienter	Heraf under 15 år
Udskiftning af knæ & hofteled	205	0	320	0	322	0	309	0
Øvrig ortopædkirurgi	300	9	188	3	197	6	169	2
Parenkymkirurgi	250	4	396	12	377	7	393	8
Plastikkirurgi	80	0	34	2	28	1	21	2
Gynækologi	*	*	158	0	137	0	120	0
Øjenlidelser	499	8	533	1	532	1	565	20
Øre-, næse og halslidelser	830	31	602	97	548	96	404	109
I alt	2.164	52	2.231	115	2.141	111	1.981	141

Bemærk: Patienter med øje eller øre-lidelser skal i mange tilfælde opereres i begge sider (2 op.)

Som det fremgår af oversigtstabellen, har det samlede antal patienter på venteliste ligget på et stabilt niveau de sidste 3 år. Denne vurdering modificeres dog af, at der i samme periode har været gennemført diverse ekstraordinære ventelisteafviklingstiltag. Såfremt disse tiltag ikke havde været gennemført, må det antages, at ventelisterne havde udvist en stigende tendens. Naalakkersuisutmedlemmet har bekræftet dette, idet det er oplyst, at ventelisteafviklingstiltagene i efteråret 2010 ikke afspejler sig direkte i ventelisteoversigterne, idet tilgangen af nye patienter har udlignet ventelisteafviklingen. Dette er problematisk, idet det dermed er klarlagt, at det *alene* ved de stedfundne tillægsbevillinger og ekstraordinære tiltag er lykkedes at fastholde ventelisterne på status quo. Der er med andre ord behov for en generel og mærkbar produktivitetsstigning, såfremt ventelisterne skal reduceres. (Spg. 8.1c)

Tabeloversigten oplyser ikke noget om *ventetiderne* indenfor Sundhedsvæsenet. En venteliste er jo først for alvor problematisk, hvis der ikke sker et *afløb* af patienter fra ventelisten. Set i lyset af den generelle tendens forekommer det imidlertid rimeligt sikkert at konkludere, at ventetiderne ikke er faldende, men på den anden siden synes de heller ikke at blive længere.

I efteråret 2011 fremsendte Naalakkersuisut en tillægsbevillingsansøgning til Finansudvalget til yderligere ventelisteafviklinger. Ansøgningen havde baggrund i de ekstraordinære skatteindtægter fra olie- og mineralefterforskningen. På denne baggrund fandt Finansudvalget anledning til at undersøge, hvad det ved anvendelse af kirurgihold og udlandsbehandling egentlig ville koste at afvikle hele den andel af ventelisten, som ikke indenfor lægefagligt anset rimelig tid kan afvikles via Sundhedsvæsenets ordinære operationskapacitet (Samrådsspg. 2a). Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at udgiften til dette formål ville ligge på omkring 70 mio. kr. eller mere, hvis tiltaget skulle gennemføres i løbet af et år. Hertil ville komme logistiske problemer i form af rejsebookinger mv. idet operationerne i vidt omfang ville skulle afholdes i udlandet.

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste supplerende, at *"Sundhedsledelsen er af den opfattelse, at de bevillinger, som er afsat på FFL12 og overslagsårene på 12 mio. kr. årligt samtidig med tillægsbevillingerne i 2011 på 11,6 mio. kr. vil være tilstrækkeligt til at nedbringe ventelisterne inden for en rimelig tid, anslået 2-3 år."*

Det er Finansudvalgets forhåbning, at denne opfattelse vil vise sig korrekt. Finansudvalget vil vurdere Naalakkersuisutmedlemmets udsagn igen i forbindelse med FFL13.

Vikarbureauudgifterne i Sundhedsvæsenet
Finansudvalget har anmodet om en status over vikarudgifterne ved hhv. Dronning Ingrids Hospital og på kystens sygehuse.

Naalakkersuisut har fremsendt nedenstående tabeloversigt:

DIH (i 1000 kr.)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 *realiseret august*	2011 *estimeret årsudgift*
Læger	2.278	2.452	2.339	9.249	6.359	1.886	211	500
Plejepersonale	15.325	17.650	27.107	37.627	24.053	11.274	4.043	7.000
Øvr. Personale	330	118	272	701	620	241	239	400
I alt	**17.933**	**20.221**	**29.718**	**47.577**	**31.032**	**13.401**	**4.493**	**7.900**

KYSTEN (i 1000 kr.)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 *realiseret august*	2011 *estimeret årsudgift*
Læger	2.904	6.930	8.790	12.740	10.511	10.059	10.384	15.000
Plejepersonale	4.418	7.411	4.107	10.209	5.021	1.667	528	1.000
Øvr. Personale		140			160	625		
I alt	**7.322**	**14.481**	**12.897**	**22.949**	**15.692**	**12.351**	**10.912**	**16.000**

Som det fremgår af oversigterne løb vikarbureauudgifterne fuldstændig løbsk i 2008. Herefter faldt de – ikke mindst på Dronning Ingrids Hospital – væsentligt i 2010, hvilket er fortsat i 2011. I 2011 udviser udgifterne til lægevikarer på kysten imidlertid atter en stigende tendens, hvilket er bekymrende.

Det er derfor fortsat nødvendigt, at der arbejdes på at nedbringe disse udgifter. Dette sker bedst og givetvist også billigst ved at øge andelen af fastansat personale, hvilket derfor fortsat må være den absolutte topprioritet.

Det må dog samtidig erkendes, at problemerne med rekruttering af læger har stået på i mere end 10 år. Man har igennem alle disse år løbende søgt at forbedre rekrutteringsindsatsen for læger. Disse indsatser har løbende afhjulpet, men på intet tidspunkt løst, problemerne. Det bagvedliggende strukturelle problem er nemlig grundlæggende, at vi er afhængige af at rekruttere læger fra Danmark og i mindre omfang de nordiske lande, hvor der begge steder er stor lægemangel, og hvor der først og fremmest uddannes *specialister*, mens det grønlandske Sundhedsvæsenet har brug for

generalister.[3] Det har igennem en årrække været bredt anerkendt, at den eneste løsning på dette problem var at begynde at rekruttere læger fra områder udenfor Skandinavien, men dette initiativ er hver gang strandet på grund af manglen på tolke med viden om medicinske udtryk på såvel grønlandsk som engelsk. Hvis vi skal løse dette problem, så kræver det en igangsættelse af et egentligt tolkeuddannelsesinitiativ med deltagelse fra såvel Sundhedsvæsenet som uddannelsesområdet. Ligeledes kræver det givetvis tilpasning af overenskomster, således at der kan tilbydes en tilstrækkelig attraktiv løn til at fremme uddannelsen af sådanne tolke.

Såfremt man ikke ønsker at fremme sådanne initiativer er der kun to udveje: En kraftig forhøjelse af læge- og sygeplejerskelønningerne således at disse vil ligge på et mærkbart højere niveau end i Skandinavien og her særligt Nordnorge, eller en fortsat mangel på Sundhedspersonale med et følgende højt vikarforbrug.

Finansudvalget skal **opfordre** såvel Inatsisartuts Familie- og Sundhedsudvalg samt Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke til at gå ind i denne sag med henblik på at følge op på ovenstående overvejelser. Sidstnævnte udvalg kan samtidig med fordel overveje, hvorvidt vore eksisterende uddannelser indenfor sundhedsområdet er indrettet på en måde, som i tilstrækkelig grad afspejler de særlige behov der gør sig gældende i det grønlandske sundhedsvæsen, herunder om der kunne være fordele ved f.eks. at oprette en ny, kortvarig sundhedsuddannelse.

Behandlingen af børne- og ungdomspsykiatriske patienter

På FM12 er lovet fremlagt en statusrapport om realiseringen af psykiatriredegørelsens anbefalinger. Udvalget har på denne baggrund stillet flere spørgsmål om tiltagene omkring børn og unge, der diagnosticeres med lidelser såsom ADHD. Naalakkersuisutmedlemmet har i denne forbindelse oplyst, at det må forventes, at de hertil knyttede behandlingsudgifter vil stige i de kommende år. Dette gælder også de tilknyttede ydelser indenfor det socialpsykiatriske område og i kommunerne. Der er dog ikke foretaget egentlige beregninger, hvilket Finansudvalget antager, er ensbetydende med, at et egentligt udgiftspres på området ikke er konstateret. Finansudvalget skal **opfordre** Familie- og Sundhedsudvalget til at følge dette arbejde. (Spg. 8.5)

Hovedkonto 34.11.03 Dronning Ingrids Hospital

Udvalget har modtaget denne oversigt over belægningsprocenterne på Dronning Ingrids Hospital (Samrådsspg. 5):

Afdeling	Laveste belastning	Højeste belastning	Gennemsnit
K1-Ortopædkirurgisk	70%	91%	87%
K2-Parenkymkirurgisk	91%	106% **	97%
K3-Gynækologisk	71%	110% *	94%
Medicinsk afdeling	94%	103%**	98%
Hotel Nuuk	52%	78%	64%
Patienthotel DIH	59%	82%	69%

[3] Det har medført, at vi især for kystsygehusene i høj grad er blevet afhængige af at rekruttere ældre læger i almen praksis, som kunne finde interesse i at afslutte karrieren med et år eller to i Grønland.

Forrige år udgav Den danske sundhedsstyrelse rapporten *Belægningsprocenter ved offentlige sygehuse 1999-2009.*[4] Det fremgår bl.a. af rapportens tabel 2, at den gennemsnitlige belægningsprocent på de danske sygehuse ved kirurgisk blok under ét igennem periode lå på mellem 81 og 84 procent. Som det ses er belægningsprocenterne på alle kirurgiske afsnit på Dronning Ingrids Hospital noget eller væsentligt højere. På medicinsk afdeling på Dronning Ingrids Hospital ligger belægningsprocenten lidt over det danske gennemsnitstal på omkring 93-95 procent.

Disse ganske markante belægningsprocenter giver anledning til bekymring. Dels må det overvejes, om hospitalets kapacitet overhovet er tilstrækkelig med det i dag aktuelle antal patienter. Dels må det overvejes, om hospitalet overhovedet har potentiale til at øge behandlingskapaciteten i forbindelse med den yderligere ventelisteafvikling, som Naalakkersuisut lægger op til. Disse problemer vil naturligvis kunne begrænses i det omfang ventelisteafviklingen foregår på kystsygehusene, såsom f.eks. på Ilulissat sygehus.

Hovedkonto 34.11.04 Det Grønlandske patienthjem

Efter indstilling fra Familie- og Sundhedsudvalget vedtog Inatsisartut under EM11, at øremærke 400.000 kr. til grønlandsk mad på Det Grønlandske Patienthjem i 2012. Finansudvalget har ikke noget imod dette tiltag, og har derfor også indstillet det korresponderende ændringsforslag (Nr. 72) til vedtagelse. Udvalget vil dog minde Inatsisartuts medlemmer om, at det hidtil har været anset som god og fast parlamentarisk praksis, at også Finansudvalget gives mulighed for at udtale sig om på efterårssamlingerne fremsatte ikke-finansierede medlemsforslag af direkte betydning for det foreliggende finanslovsforslag, inden det pågældende medlemsforslag vedtages - på samme vis som Finansudvalget normalt afholder sig fra at foreslå besparelser på et område uden at høre det hertil hørende fagudvalg først.

Hovedkonto 34.11.05 Alkoholbehandlingscentre

Naalakkersuisut oplyste sidste år, at anslået 2/3 af patienterne, som har gennemgået en behandling på Qaqiffik, med tiden bliver ædruelige. Men 1/3 falder tilbage i misbrug. Udvalget er bekendt med, at alkoholbehandlingen påregnes udlagt til kommunerne, men finder ikke desto mindre anledning til at udtale sin støtte til arbejdet med at udvikle et differentieret alkoholbehandlingstilbud, som måske kan hjælpe den tredjedel af patienterne, som i dag falder igennem behandlingssystemet.

Familie- og Sundhedsudvalget har henledt Finansudvalgets opmærksomhed på, ”*der til FM12 vil komme en redegørelse om en mulig udlægning af alkoholbehandlingen til kommunerne. I denne sammenhæng er det udvalgets forventning, at der samtidig sker en afklaring af de økonomiske forhold vedrørende en eventuel udlægning samtidig med, at der sker en redegørelse for, hvorvidt den forebyggende indsats på området afspejler behovet*.”. (Jfr. bilag C og M) Dette kan Finansudvalget uden tøven erklære sig enig i, og udvalget skal derfor **opfordre** Naalakkersuisutmedlemmet til at iagttage dette ønske.

Finansudvalget skal samtidig af egen drift henlede opmærksomheden på, at en kommende alkoholpolitik særligt bør indeholde et afsnit om behovene og de mulige løsningstiltag i bygder og yderdistrikter samt omkring alkoholpolitik vedrørende gravide. Ligeledes bør Naalakkersuisut fastlægge kriterier, der vil være egnede til at fastlægge rammer for, hvor ofte – evt. indenfor en

[4] http://www.sst.dk/~/media/Indberetning%20og%20statistik/Landspatientregisteret/Belaegningsprocenter/2010-12-20_Belaegning99-09.ashx

given periode - en person skal tilbydes en offentligt betalt alkoholbehandling, idet Udvalget anser den aktuelle drikkerecidiv som ganske høj.

Hovedkonto 34.12.02 Udvikling og projekter
Det erfares, at en ny tuberkulosestrategi vil være færdig omkring oktober 2011, hvorefter den omdeles til Inatsisartuts forårssamling 2012. Naalakkersuisut har oplyst, at de bevillingsmæssige forudsætninger ér indarbejdet i FFL2012 (Spg. 8.11).

Hovedkonto 34.15.01 Paarisa og Inuuneritta
Den 27. oktober 2011 har Familie- og Sundhedsudvalget tilskrevet Finansudvalget vedrørende denne hovedkonto. Skrivelsen er vedlagt under bilag M. Familie- og Sundhedsudvalget finder grund til forundring over, at bevillingen på denne hovedkonto er nedsat fra 10,7 mio. kr. i FL2011 til 10,6 mio. kr. i FFL2012. Parallelt med denne skrivelse har Naalakkersuisut fremsat et ændringsforslag, hvorefter 4,065 mio. kr. af bevillingen i 2012 flyttes over på hovedkonto 34.12.02 med henblik på at tydeliggøre ansvaret for brugen af bevillingen. Finansudvalget har af tidsmæssige årsager ikke kunnet gå ind i sagen forinden nærværende forslags 2. behandling, men udvalget skal hermed **opfordre** Naalakkersuisut til særskilt at redegøre for det anførte forhold i svarnotatet til 2. behandlingen eller ved særskilt skrivelse til Finansudvalget. Udvalget vil efter behov herefter tage sagen op i sin tillægsbetænkning.

Der henvises i øvrigt til Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af udvalgets spg. 8.15 a-b, hvor det bl.a. er anført, at man i den kommende udgave af folkesundhedsprogrammet vil arbejde med mere interventionsbaserede programmer, hvor folks uhensigtsmæssige vaner søges ændret ved direkte at bearbejde deres handlingskompetencer – information og oplysning kan ikke stå alene. Opmærksomheden bør særligt rettes mod den sidste del af dette udsagn.

2.5. Aktivitetsområde 40 Naalakkersuisutmedlemmet for Uddannelse og Forskning

Finansudvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Uddannelse og Forskning. Indkaldelsen og samrådsnotatet er vedlagt som bilag G til betænkningen.

2008-problematikken – 3 år efter
Finansudvalget har fulgt op på problematikken omkring "den dobbelte årgang", som forlod folkeskolen i 2008 (Spg. 9.1). Ved "den dobbelte årgang" forstås (med Naalakkersuisuts definition) personer, som er født i 1991 og 1992, og som forlod folkeskolen i juni 2008. Udvalgets interesse for sagen skal bl.a. ses på baggrund af, at flere forskellige Finansudvalg igennem årene har søgt at forebygge og begrænse de problemer, som helt naturligt følger af, at 2 ungdomsårgange på én gang skal videre ud i uddannelsessystemet. Udfordringen har været at sikre de to ungdomsårgange en reel uddannelsesmulighed, uden samtidig at gennemføre en udvidelse af henholdsvis undervisningsinstitutionernes bygninger og det administrative apparat, som der ikke længere vil være brug for, når dobbeltårgangen først er sluset igennem systemet.

I forbindelse med behandlingen af sidste års finanslovsforslag oplyste Naalakkersuisut, at 43 procent af denne årgang var kommet i gang med en uddannelse. I år angives den tilsvarende andel for samme dobbelte ungdomsårgang til ca. 40 procent. Andelen af dobbeltårgangen, som er i uddannelse, er altså enten stabil eller let faldende. Det er ikke godt nok. På den positive side må det

anføres, at andelen af unge, der forlod folkeskolen i 2010, og som er kommet videre i uddannelsessystemet iflg. de forelagte oplysninger ligger på 46 procent. Som anført af Naalakkersuisutmedlemmet er det heller ikke nok, men forhåbentlig går trenden den rigtige vej.

Målet for den ekstraordinære uddannelsesindsats er som bekendt, at 2/3 af arbejdsstyrken i 2020 skal have en kompetencegivende uddannelse. Dette mål kan ikke nås, med mindre andelen af ungdomsårgangene, der efter folkeskolen går videre i uddannelsessystemet, forøges *væsentligt* i fh.t. de ovenfor anførte tal. Dette skal naturligvis følges af en række andre tiltag, såsom f.eks. reducering af frafald og flere kollegiepladser samt ikke mindst et tilstrækkeligt antal studiepladser, således at den af Naalakkersuisut udmeldte målsætning om, at man har såvel ret som pligt til at uddanne sig kan hvile på et reelt grundlag.

Hovedkonto 40.01.04 Pædagogisk-psykologisk rådgivning

Dette område påregnes fortsat udlagt til kommunerne fra og med 2012. Udvalget har fundet anledning til bekymring over, at der ikke er foretaget en systematisk evaluering af PPR, idet en sådan manglende evaluering har været anset at udgøre en mangel i fh.t. muligheden for at føre et effektivt tilsyn med det kommunale PPR. Naalakkersuisutmedlemmet har på et samråd dog oplyst, at der p.b.a. gældende lovgivning ikke findes anledning til bekymring. Udvalget tager dette til efterretning. (Samrådsspg. 5).

Hovedkonto 40.01.08 Sektorprogram for uddannelse samt den ekstraordinære uddannelsesindsats

Lærepladser

Finansudvalget har spurgt, hvor mange praktikanter/lærlinge, som konkret har været beskæftiget ved byggeriet af et nyt kontortårn ved siden af selvstyret (Spg. 9.4). Naalakkersuisut har oplyst, at firmaet, der forestår byggeriet, har meddelt, at der har været én tømrerlærling ansat. Hertil kommer måske lærlinge ved underentreprenører. Udvalget finder ikke, at dette er tilstrækkeligt.

Hovedkonto 40.02.01 Uddannelses- og kollegieforvaltningen

Kollegiepladser

Uden at oplyse et konkret tal har Naalakkersuisut bekræftet, at kollegiemassen i Nuuk vil blive udvidet markant i de kommende år. I 2009 var der angiveligt 491 kollegiepladser, og i 2011 er der tilvejebragt yderligere 108 kollegiepladser, hvoraf 42 er de meget savnede lærlingekollegiepladser. Til gengæld er der problemer med skimmelsvamp, og der mangler fortsat erstatningskollegiepladser for centerkollegiet i Blok P, som lukker i december 2011.

Hovedkonto 40.02.03 Udlån og indfrielser af banklån

Det forventes, at en større andel af de grønlandske studerende i Danmark vil overgå til dansk SU i løbet af i år og de kommende år, hvorfor Naalakkersuisut forventer, at bevillingen på denne hovedkonto vil falde i de kommende år. Finansudvalget tager med tilfredshed dette til efterretning. (Spg. 9.5).

Hovedkonto 40.10.13 Vidtgående specialundervisning i folkeskolen

Dette område forventes angiveligt overdraget til kommunerne pr. 1. januar 2012. Der er dog ikke fremsat ændringsforslag herom endnu, hvilket givetvis kan tilskrives, at der fortsat forhandles om sagen.

Udvalget ser det som vigtigt, at en overdragelse til kommunerne følges af krav om, at kommunerne tager kravet om udarbejdelse af individuelle handleplaner for børnene alvorligt. Ligeledes må der sikres en reel forældreinddragelse og ansvarliggørelse på området.

Der henvises i øvrigt til det anførte under hovedkonto 40.01.04 Pædagogisk-psykologisk rådgivning.

Hovedkonto 40.10.15 Skolemad
Ved et ændringsforslag til 2. behandlingen tilføres der atter dette område midler. Det var ellers planlagt overdraget til kommunerne fra og med FFL12. (Spg. 3.6a samt samrådsspg. 1)

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at det fortsat er ønsket, at kommunerne på sigt overtager det fulde ansvar for dette område, da skolernes drift er en kommunal opgave. Naalakkersuisutmedlemmet supplerede i øvrigt med, at da kommunerne i sin tid overtog ansvaret for driften af folkeskolen, var der generelt velfungerende skolemadsordninger, hvorfor kommunerne reelt allerede én gang har fået midler til skolemad via bloktilskuddet. Naalakkersuisutmedlemmet anså derfor principielt, at kommunerne selv har valgt at nedprioritere dette formål til fordel for andre formål, og at der derfor ikke bør ske tildeling af midler til kommunerne til varetagelse af dette formål endnu engang.

Hovedkonto 40.12.34 GU-skolerne
Finansudvalget har stillet en del spørgsmål om den igangværende GU-reform (Spg. 3.9 samt samrådsspg. 2a-h).

Udvalget har dels stillet spørgsmål vedrørende reformens faglige indhold og dels reformens økonomiske konsekvenser.

Udvalgets spørgsmål vedrørende økonomien skal bl.a. ses på baggrund af, at det daværende Naalakkersuisutmedlem for Uddannelse i forbindelse med det daværende finansudvalgs behandling af FFL10 om den kommende GU-reform oplyste, at *"Udgifterne holdes indenfor allerede givne bevillinger."* (Daværende spg. 10.12). Det nuværende Naalakkersuisutmedlem har imidlertid oplyst, at *"for at starte reformen op i august 2012, så skal der som minimum findes 14,7 mio. kr. i 2012, 22,4 mio. kr. i 2013 og 22,4 mio. kr. i 2014"*. (Spg. 3.9a). Det er uafklaret, hvorledes dette uforudsete merbevillingsbehov er opstået, men det er under alle omstændigheder ganske uheldigt. Et merbevillingsbehov af et sådant omfang burde bestemt ikke kunne opstå uden videre.

Naalakkersuisut har anvist finansiering til igangsættelse af en "light-udgave" af reformen jfr. ændringsforslagene under tema 5. Reformen vil herefter blive igangsat fra og med 2012. Det må formodes, at Naalakkersuisut vil søge at finde midler til implementering af yderligere dele af reformen i de kommende finansår.

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at der allerede ér budgetteret med følgeudgifter i form af f.eks. særydelser, rejseudgifter m.m. som følge af reformen. Naalakkersuisutmedlemmet tilføjede, at da det samlede elevantal på GU også fremover forventedes at være stabilt eller måske endda let faldende, så vil der ikke blive behov for yderligere udgifter til uddannelsesstøtte, kollegiebyggerier eller andre former for kapacitetsudvidelse som følge af selve reformen. Dette ændrer selvfølgelig ikke på, at der allerede i dag er behov for yderligere kollegiepladser og kollegievedligeholdelse.

Omkring reformens faglige dimensioner forventer Finansudvalget, at Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke i sin betænkning grundigt vurderer, hvorvidt reformen udgør et tilstrækkeligt egnet grundlag for en generel faglig højnelse af gymnasieskolen. Finansudvalget har med sine spørgsmål bibragt udvalget et udmærket grundlag for at gå i gang med dette arbejde.

Hovedkonto 40.90.08 EDB i uddannelsessystemet
Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har i sin betænkning over forslaget EM11/15 taget udgangspunkt i Finansudvalgets spg. 9.12 til nærværende hovedkonto. Der henvises hertil.

Hovedkonto 40.91.14 Grønlands maritime Skole
Der er indført et midlertidigt stop for optagelse på skipperuddannelserne, imens Naalakkersuisut undersøger, hvortil disse uddannelser skal flyttes. En arbejdsgruppe har anbefalet bl.a. Nuuk eller Sisimiut, men Naalakkersuisut undersøger angiveligt også andre muligheder. Grunduddannelserne ved skolen i Paamiut er ikke berørt af dette optagelsesstop. (Spg. 9.14 samt samrådsspg. 6)

Det er Finansudvalgets forhåbning, at Naalakkersuisuts undersøgelser meget hurtigt færdiggøres. Det er i længden ikke holdbart, at denne del af skolens aktiviteter ligger stille, idet landet har brug for skippere.

Hovedkonto 40.92.10 Højskoler
Finansudvalget har forholdt sig indgående til den af højskolerne indstiftede gæld. (Spg. 2.4b, samt samrådsspg. 7a-f stilet til Naalakkersuisutmedlemmet for finanser og opfølgningsspørgsmål herefter, jfr. bilag D).

Højskolernes samlede gæld til selvstyret udgør pr. d.d. 13,35 mio. kr. Knud Rasmussens Højskole (KRH) skylder 8,38 mio. kr. og Arbejderhøjskolen (SH) skylder 4,96 mio. kr. Der betales ikke afdrag på lånene, men alene renter. Hovedstolen er således uændret igennem årene. Lånene er fastforrentede med en rente på 4 pct. p.a. De årlige rentebetalinger udgør for KRH 327.000 kr. årligt og for SH 199.000 kr. årligt.

Lånene er løbende optaget af højskolerne i perioden 1963-1982. Der er givet pant i højskolebygningerne som sikkerhed for lånene.

Lånene blev oprindeligt ydet af den danske Hypotekbank, men ved et kreditorskifte i 1992 overgik lånene uden betingelser til det daværende hjemmestyre.

Naalakkersuisutmedlemmet har angivet, at KRH ved udgangen af 2011 siden 1992 samlet vil have betalt 6,4 mio. kr. i renter på sine lån. I samme periode vil SH have betalt 3,9 mio. kr. i renter på sine lån. Højskolerne anslås dermed at have betalt i alt 10,3 mio. kr. i renter på lånene.

Højskolerne er selvejende institutioner og som sådan formelt set fuldt økonomisk uafhængige og ansvarlige for at betale deres egne gældsforpligtelser. Såfremt gælden alligevel skulle eftergives ville det kræve en bevilling hertil svarende til gældens samlede værdi, d.v.s. på omkring 13,35 mio. kr. Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser har på denne baggrund tilkendegivet, at hun ikke ønsker at arbejde for en eftergivelse af gælden. Naalakkersuisutmedlemmet begrundede bl.a. dette med, at hun anså en sådan gældseftergivelse som egnet til at skabe forventning om præcedens hos selvstyrets andre skyldnere, ligesom det blev anset som betænkeligt, at selvstyret dermed mistede

sit pant i højskolebygningerne, der herefter ville kunne afhændes til anden, privat side. Endelig oplystes det, at det offentlige tilskud til højskolerne på nærværende hovedkonto er udmålt under hensyntagen til bl.a. højskolernes gældsbyrde.

Finansudvalget finder principielt, at det er uhensigtsmæssigt, at højskolerne fortsat skal betale renter på denne gamle gæld, idet rentebetalingerne efterhånden vil løbe op i et lige så stort beløb, som der oprindeligt blev lånt – om end for mange år siden. Udvalget finder derfor, at Naalakkersuisut bør give højskolerne mulighed for at nedbringe denne gældsbyrde.

Det kunne f.eks. ske ved at genforhandle lånene, således at højskolerne får mulighed for at afdrage lånene. Samtidig kunne det overvejes, at ændre rentesatsen til at følge diskontoen. Det bemærkes hermed, at den fastsatte rente på 4 pct. p.a., på det tidspunkt hvor lånet blev ydet, var ganske lav. Dette er ikke tilfældet længere. En forrentning svarende til diskontoen vil indebære, at højskolernes rentebyrde må forventes at blive lavere i de kommende lån. Diskontoen ligger aktuelt på 1,25 pct. p.a. Det vil konkret svare til, at højskolernes rentebetalinger vil falde fra samlet årligt omkring 526.000 kr. til omkring 164.000 kr.

Såfremt man måtte ønske helt at afskrive gælden vil det som anført kræve en bevilling 13,35 mio. kr. hvilket i givet fald vil forringe DAU-resultatet med et tilsvarende beløb.

I begge tilfælde vil indtægterne på hovedkonto 20.10.11 Nettorenter skulle reduceres.

2.6. Aktivitetsområde 50-51 Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Finansudvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug. Indkaldelsen og samrådsnotatet er vedlagt som bilag H til betænkningen.

<u>Hovedkonto 50.01.18 Driftsaftaler, produktionsanlæg</u>

Naalakkersuisut forudsætter i sit bevillingsskøn, at de af nærværende bevilling omfattede produktionsanlæg skal køre helt uden offentlige tilskud fra og med 2014. Finansudvalget er naturligvis grundlæggende positivt indstillet overfor denne bestræbelse. Det har således i mange år været ambitionen at nedbringe Landskassens erhvervssubsidier. Belært af erfaringerne har Udvalget imidlertid fundet anledning til skepsis omkring det realistiske i planen. Udvalget har anmodet Naalakkersuisutmedlemmet uddybe dette på et samråd. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste, at særligt Arctic Green Food (AGF) har udvist forståelse for tilskudsneddroslingsprocessen og påvist, at selskabet kan forsvare sin deltagelse i denne proces. Selskabet har således øget sin omsætning og kører nu med et lille overskud. Naalakkersuisutmedlemmet så det derfor som realistisk, at anlæggene i løbet af få år vil kunne drives kommercielt uden offentlige tilskud, og uden at nogen af anlæggene lukkes. Finansudvalget vil følge denne sag med opmærksomhed.

Situationen omkring Royal Greenlands indhandlingsanlæg, til hvilke der via en servicekontrakt ligeledes ydes tilskud, er ikke endeligt afklaret.

Det bemærkes i øvrigt, at de efterhånden fra nærværende hovedkonto frigjorte midler påregnes overført til strukturtilpasning i fiskeriet jfr. hovedkonto 50.06.50 Fiskeriudviklingspulje. Måtte det mod forventning ikke blive muligt at nedbringe tilskuddet på nærværende hovedkonto, vil

konsekvensen således blive en forsinkelse eller begrænsning af strukturtilpasningen af det kystnære fiskeri.

Hovedkonto 50.01.19 Driftstilskud til Great Greenland
Denne hovedkonto er ikke medtaget i FFL12. Midler til tilskud til Great Greenland ydes via hovedkonto 10.13.11 Kontante udgifter til Aktieselskaber.

Hovedkonto 50.06.50 Fiskeriudviklingspulje
Med de midler, der er i puljen fra tidligere år, og de i FFL12 foreslåede yderligere midler vil det angiveligt blive muligt at anvende i alt omkring 140 mio. kr. fra fiskeriudviklingspuljen (Spg. 3.10 og 10.3) over den 4-årige periode fra 2012 til og med 2015. Puljens midler skal særligt anvendes til en strukturtilpasning i fiskeriet.

Det er dog sandsynligt, at det anførte beløb på 140 mio. kr. vil blive mindre, i det der i beløbet på 140 mio. kr. er indregnet de 12 mio. kr. årligt, som hidtil er blevet givet til Great Greenland A/S som årligt kapitalindskud via hovedkonto 10.13.11. Da selskabet imidlertid fortsat har behov for tilførsel af midler, er det ved ændringsforslag til 2. behandlingen foreslået, at der i 2012 ydes selskabet et indskud på 8 mio. kr. (Nr. 68).

Finansudvalget går ikke særligt ind i spørgsmålet omkring en strukturtilpasning af fiskeriet, idet dette spørgsmål aktuelt indgår i de to lovforslag, som behandles i regi af Fiskeriudvalget. Udvalget skal samtidig henvise til Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse af udvalgets spg. 10.3d.

Hovedkonto 51.01.06 Jagtbetjentordning
Udvalget har anmodet om oplysninger om jagtbetjentenes performance i form af henstillinger/påtaler og politianmeldelser med henblik på at vurdere, om vi som samfund får tilstrækkeligt ud af bevillingen på denne hovedkonto. Bevillingen ligger normalt mellem 10 og 11 mio. kr. årligt.

Det er oplyst, at der er følgende aktivitetstal:

	År 2008		År 2009		År 2010	
	Politi anmeldelse:	Henstilling /påtale:	Politi anmeldelse:	Henstilling /påtale:	Politi anmeldelse:	Henstilling /påtale:
I alt	26	63	24	30	36	67

Udvalget finder disse oplysninger nyttige, og skal anmode om, at de medtages på budgetbidraget i kommende finanslovsforslag.

Fordeles den i FL2010 på hovedkontoen afsatte bevilling på antallet af anmeldelser og henstillinger/påtaler på i alt 103 i 2010 ses det, at Landskassens gennemsnitsudgift pr. anmeldelse og henstilling/påtale ligger på omkring 102.000 kr. Dette umiddelbart ret høje tal tager dog ikke højde for jagtbetjentenes præventive effekt. Sidstnævnte afhænger dog selvfølgelig også af antallet af anmeldelser og henstillinger/påtaler, som bliver uddelt.

Udvalget skal i øvrigt henlede opmærksomheden på Naalakkersuisutmedlemmets grundige besvarelse af udvalgets spørgsmål om at flytte jagtbetjenten i Ivittuut til Sydgrønland. Der henvises til spg. 10.5.

Hovedkonto 51.02.03 Indhandlingstilskud, sælskind
Udvalget har på sit samråd stillet flere spørgsmål vedrørende denne bevilling og om mulighederne for at fremme afsætningen af sælskind på de internationale markeder (Samrådsspg. 4a-e).

Af Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse må det generelt konkluderes, at den økonomisk dårlige situation for sælskindsmarkedet først og fremmest skal findes i et reelt bortfald af det internationale sælskindsmarked, hvor afsætningen er faldet til 6 procent af tidligere tiders afsætning. Også hjemmemarkedet er hårdt presset. Der ansås således ikke grundlag for at bebrejde Great Greenland eller selskabets nuværende eller tidligere medarbejdere for den aktuelle økonomisk anstrengte situation. Der synes desværre ikke at være udsigt til nogen form for bedring af situationen. Ligeledes synes salg af sælkød jfr. samrådsbesvarelsen ikke at være en farbar vej.

Hovedkonto 51.03.03 Udviklingsstøtte, Landbrug
Fåreholderskolen vil organisatorisk blive flyttet ind under uddannelsesområdet, således at Forsøgsstationen ved Upernaviarsuk alene varetager opgaven med planteforædling. Dette forventes at ske pr. 1. januar 2012.

Formålskonto 51.07 Erhvervsstøtte
Tilskudsanalysen
Under denne formålskonto har udvalget spurgt til status på den af formanden for Naalakkersuisut tidligere lovede tilskudsanalyse. Det blev på samrådet oplyst, at der aktuelt foretages konsekvensrettelser i analysen, som efter orientering af Naalakkersuisut vil blive omdelt til Inatsisartut. Dette ser Finansudvalget frem til (Samrådsspg. 6). Udvalget lægger samtidig til grund, at analysen vil indgå dels i arbejdet med forberedelsen af FFL13 og dels vil indgå som et element i opfølgningen på Skatte- og Velfærdskommissionens betænkning.

ESU-gæld
Udvalget har på et samråd anmodet Naalakkersuisutmedlemmet om at oplyse, hvilke tiltag det anses som passende at implementere med henblik på en gældseftergivelsesordning for forældet og uerholdelig ESU-gæld (Samrådsspg. 3a-b).

Det blev på samrådet oplyst, at et lovforslag herom kan forventes forelagt i 2012. Såfremt lovforslaget vedtages vil der kunne forventes afskrevet 77,5 mio. kr. svarende til den samlede rentebærende gæld på området. Herudover er der overført 61 mio. kr. til inddrivelse hos den centrale inddrivelsesmyndighed. Disse midler vil også kunne indgå, hvorfor der samlet vil kunne ske afskrivning af gæld på op til i alt omkring 138,5 mio. kr.

Udvalget ønsker selvsagt ikke at foregribe Inatsisartuts behandling af det kommende lovforslag, men i det omfang der alene bliver tale om afskrivning af reelt uerholdelig og forældet gæld forekommer Naalakkersuisutmedlemmets tiltag umiddelbart hensigtsmæssigt. Dette dog under forudsætning af, at der fremadrettet sker en forbedret kreditvurdering af potentielle låntagere, idet der ikke bør ydes udlån til projekter i de tilfælde, hvor låntager med nogen grad af sandsynlighed ikke fuldt ud vil kunne afdrage gælden.

Udvalget har hermed ikke taget stilling til, hvorvidt Naalakkersuisut i tilstrækkeligt omfang har foretaget det fornødne for at undgå, at Landskassens tilgodehavender rammes af forældelse, ligesom udvalget ikke herved har taget stilling til, hvorvidt tab som følge af forældelse løbende er indarbejdet i Landskassens Regnskaber i takt med forældelsens indtræden.

I forbindelse med indførslen af nye bestemmelser om gældsafskrivelse bør det i øvrigt generelt overvejes, hvorvidt det nærmere kunne være hensigtsmæssigt at henvise skyldnere til at benytte sig af de allerede eksisterende regler om gældssanering. Dette vil for Selvstyret være fordelagtigt allerede af den grund, at gældssanering opnås via domstolene, hvorved udgifterne til administration af ordningen afholdes af Staten.

Hovedkonto 51.07.45 Rente- og afdragsfrie udlån til landbrugserhvervet
Denne hovedkonto er ikke medtaget i FFL12, idet den lægges sammen med hovedkonto 51.07.40 Rente- og afdragsfrie udlån. Det samlede bevillingsniveau nedsættes samtidig med 3,5 mio. kr. (Spg. 10.10).

2.7. Aktivitetsområde 62-66 Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og Råstoffer

Finansudvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og Råstoffer. Indkaldelsen og samrådsnotatet er vedlagt som bilag I til betænkningen.

Hovedkonto 64.10.25 Aluminiumsprojektet
Den endelige beslutning om Grønlands engagement i aluminiumsprojektet er endnu engang blevet udsat. Det forventes nu, at Inatsisartut tager endelig beslutning om at involvere sig i projektet på FM2012, hvor projektets kommende relationer til bl.a. skatteforhold og arbejdsmarkedsforhold forventes klarlagt. Ved samme lejlighed skal der tages endelig beslutning om en ejerskabsmodel. Der er dog også en risiko for, at projektet må opgives. Det vil medføre, at de afholdte midler i det mindste foreløbigt må afskrives som tab. Såfremt projektet gennemføres, vil det givetvis blive nødvendigt at øremærke ganske store beløb til opførelsen af en ny bydel i Maniitsoq i kommende finanslove. Det er endnu uafklaret, om projektet vil være tilstrækkelig rentabelt til at forrente denne investering.

En beslutning forventes som anført taget på FM12, men det synes under alle omstændigheder klart, at der ikke bliver tale om at gennemføre projektet i den form, som oprindeligt var tiltænkt, idet anlægsomkostningerne er for høje til, at projektet kan blive rentabelt.

Formålskonto 64.13 Arbejdsmarked
Tilsynet med udefrakommende arbejdskraft
Udvalget har stillet en del spørgsmål vedrørende tilgangen af udefrakommende arbejdskraft. (Spg. 3.15f-h samt samrådsspg. 2a-e)

Udvalgets spørgsmål har generelt været båret af en opfattelse af, at der er en iøjnefaldende tilstedeværelse af udefrakommende arbejdskraft – særligt indenfor byggeriet og hotel- og restaurationsbranchen – som synes at varetage arbejde, der burde kunne varetages af hjemmehørende arbejdskraft. Udvalget har dog også været opmærksomt på, at dette fænomen skal

ses i sammenhæng med vor egen arbejdsstyrkes evne til at tage ansvar, udvise stabilitet over længere perioder, mobilitet samt strukturelle incitamentsproblemer i den sociale lovgivning.

Ifølge gældende grønlandsk lovgivning (Landstingslov nr. 27 af 30. oktober 1992 om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland) kan udefrakommende arbejdskraft alene tilkaldes til varetagelse af ledige stillinger, såfremt der ikke er grønlandsk arbejdskraft til rådighed. Forretningsgangen er angiveligt således, at de lokale arbejdsmarkedskontorer først afsøger, om den efterspurgte arbejdskraft kan findes enten lokalt eller andetsteds i Grønland. Hvor det ikke er tilfældet kan arbejdsgiveren indgive ansøgning til kommunalbestyrelsen om ansættelse af udefrakommende arbejdskraft.

Der føres ikke et departementalt tilsyn med de kommunale arbejdsmarkedskontorer med henblik på at vurdere, om disse løser deres opgaver tilfredsstillende. En mulighed herfor findes dog i § 10 i ovenfor anførte landstingslov.

Naalakkersuisutmedlemmet har på et samråd med udvalget stillet generelt spørgsmålstegn ved, om der overhovedet er et problem med stor tilstedeværelse af udefrakommende arbejdskraft i Grønland. Naalakkersuisutmedlemmet henviste til, at Grønland er en del af det nordiske samarbejde, og i henhold til § 1 i udlændingeloven for Grønland kan statsborgere i Finland, Island, Norge og Sverige uden tilladelse rejse til og opholde sig i Grønland. Efter § 14, stk. 1, i samme lov er sådanne personer fritaget for arbejdstilladelse. De kan derfor frit tage ledigt arbejde i Grønland. Man skal også være opmærksom på, at lovgivningen giver grønlændere de samme rettigheder i de nordiske lande.

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste endvidere, at der anses kun at være få ikke-nordiske borgere, som arbejder i Grønland. Der blev i 2010 givet 241 arbejdstilladelser. I 2011 er der angiveligt givet 305.

Det er imidlertid Finansudvalgets samlede vurdering, at der bør ske en skærpelse af tilsynet indenfor dette område. Af Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets indledende spørgsmål fremgår det bl.a., at kommunen har oplyst, at der er anvendt udenlandsk arbejdskraft ved byggeriet af det nye kontortårn ved siden af selvstyret, men *"kommunen har ikke kunnet oplyse det nøjagtige antal."* (Spg. 3.15g). Endvidere fremgår det, at *"For øjeblikket har Grønland ingen decideret kontrolinstans…"* (Spg. 3.15h). Det er forståelsen, at der aktuelt er ført mundtlige drøftelser med Arbejdstilsynet med henblik på dettes varetagelse af opgaven med tilsyn med udefrakommende arbejdskraft i Grønland. Arbejdstilsynet varetager allerede opgaven i Danmark. Såfremt Arbejdstilsynet skal påtage sig denne opgave, vil det imidlertid skulle forhandles med Staten, da der er tale om et rigsanliggende. Det er udvalgets forventning, at Naalakkersuisutmedlemmet vil fremme sådanne forhandlinger. Det anses, at der i dette arbejde med fordel kan inddrages overvejelser omkring arbejdskrafttilgang til de kommende storskalaprojekter indenfor olie, mineraler og aluminium.

Der henvises i øvrigt til det anførte under hovedkonto 66.01.02 Råstofprojekter.

Hovedkonto 64.13.19 Mobilitetsfremmende ydelse

Udvalget erfarer, at også mindre enmandsvirksomheder kan benytte sig af nærværende ordning. Der er således bl.a. udbetalt ydelser til fiskere, som ønskede at flytte til et andet sted, hvor

indhandlingsmulighederne var bedre (Spg. 11.5). Der henvises i øvrigt til ændringsforslag nr. 149 jfr. hvilket ordningen reduceres med 2,6 mio. kr.

Hovedkonto 64.13.23 Piareersarfiit
Udvalget erfarer, at omkring 20-25 pct. af de optagne på Piareersarfiit er i aldersgruppen 16-18 år. Udvalget finder, at det er glædeligt, at det således i praksis er lykkedes at udvide Piareersarfiit til også at omfatte denne aldersgruppe. Det er således alment kendt, at det er utrolig vigtigt, at få netop unge i denne aldersgruppe tilbage til og videre i uddannelsessystemet, idet der ellers er stor risiko for, at de vænner sig til en tilværelse som ufaglært arbejdskraft i lavindkomsterhverv med stor risiko for arbejdsløshed. Behovet for dette tiltag bør dog naturligvis også give anledning til overvejelser omkring baggrunden for, at så mange unge forlader og tidligere har forladt folkeskolen uden de nødvendige eksamener og faglige kvalifikationer. Principielt burde det jo kun være *undtagelsen*, at unge i denne aldersgruppe har behov for opkvalificering på Piareersarfiit (Samrådsspg. 6). Set i dét lys må man faktisk håbe, at de unges søgning til Piareersarfiit efterhånden falder i takt med, at forbedringerne i folkeskolen forhåbentligt begynder at slå igennem.

Den store søgning til Piareersarfiit har medført ventelister, og det er derfor positivt, at Naalakkersuisutområdet for Erhverv og Arbejdsmarked aktuelt forhandler med KANUKOKA og kommunerne om at øge tilskuddet til Piareersarfiit med henblik på at øge kapaciteten. Værdien heraf understreges af, at omkring 55 pct. af de personer, som i perioden 2008-2010 har gennemført Piareersarfiits Anerkendt Erhvervsuddannelsesforløb (AEU) ifølge oplysningerne er aktive på en uddannelse (Spg. 11.4a og 11.6a). Det er således positivt og hensigtsmæssigt, at der arbejdes på at tilvejebringe en kapacitetsforøgelse via anvendelse af midler fra uddannelsesplanen.

Udvalget har også med interesse noteret sig tiltaget vedrørende 1-årige Piareersarfiit bygdetiltag. Det erfares, at der er gode erfaringer fra sådanne projekt i Itilleq og Niaqornaarsuk. Det forstås, at Naalakkersuisut har ansøgt Veluxfonden om midler til at at oprette yderligere 12 et-årige enheder. Såfremt ansøgningen imødekommes vil den omfatte yderligere anslået 180 personer. Udvalget finder dette tiltag yderst interessant, og skal **anmode** om en orientering, når Veluxfonden har behandlet ansøgningen. Udvalget skal samtidig udtrykke sin tilfredshed med, at Naalakkersuisutområdet søger at indhente ekstern fondsfinansiering i disse for Landskassen så anstrengte tider.

Hovedkonto 66.01.02 Råstofprojekter
Arbejdskraft
Udvalget finder, at Naalakkersuisut bør formulere og implementere mere ambitiøse retningslinjer for sikringen af hjemmehørendes beskæftigelse indenfor råstofindustrien. Udvalget er bekendt med, at andelen af hjemmehørendes beskæftigelse indenfor råstofindustrien i Canada efter mange års indsats blot er nået op på 50 %. Naalakkersuisut bør tilstræbe, at denne andel indenfor en overskuelig årrække bliver større i Grønland, end den aktuelt er i Canada. Udvalget anser dog samtidig, at det væsentligste er generelt at sikre den hjemmehørende befolkning reelle muligheder for en lønsom og meningsfuld beskæftigelse uanset branche, hvorfor Udvalget lægger mindre vægt på, om den hjemmehørende arbejdskraft beskæftiges *direkte* indenfor råstofindustrien *eller* indenfor afledte erhverv.

Der henvises i øvrigt til det anførte under formålskonto 64.13.

Kommende mineprojekter
Omkring konkrete projekter har Naalakkersuisut følgende forventninger:

- Nalunaq: Produktion sommer 2011 - 80 medarbejdere.[5]
- Maarmorilik: Produktion 2013 – 100 medarbejdere.
- Fiskenæsset: Produktion 2013/2014 (?) – 70 medarbejdere.
- Isua: Produktion 2015 – 6-700 medarbejdere.
- Kringlerne: Produktion ? – 400 medarbejdere.
- Ironbark: Produktion ? – 400 medarbejdere.

Råstoffonden
Det daværende Landsting vedtog i 2008 Landstingsloven om Grønlands Råstoffond (EM2008/6). Det daværende Finansudvalg, der behandlede forslaget, skrev i sin betænkning over forslaget bl.a. således:

> *"Det foreslås i lovforslaget, at der oprettes en fond, i hvilken Grønlands Hjemmestyres råstofindtægter placeres. Formålet hermed er at sikre, at Hjemmestyrets råstofindtægter under hensyntagen til den samfundsøkonomiske stabilitet anvendes med langsigtede og profitable formål for øje.*
>
> *Loven træder i kraft, hvorefter fonden oprettes, året efter, at Grønlands Hjemmestyres råstofindtægter i et regnskabsår første gang overstiger 5 mio. kr.*
>
> *De i fonden opsparede midler skal investeres, således at der opnås en betryggende sikkerhed og det størst mulige økonomiske afkast. Fondens opsparede midler investeres udelukkende uden for Grønland med henblik på at sikre den indenlandske økonomiske stabilitet og for at sprede investeringsrisikoen.*
>
> *Det foreslås, at der sker et løbende træk på fondens midler til at dække Grønlands Hjemmestyres udgifter på råstofområdet samt til nye sagsområder, der hjemtages fra Staten, uden at der medfølger bloktilskud.*
>
> *Såfremt Grønlands Hjemmestyres Råstofindtægter når et niveau, hvor der sker en reduktion i Statens bloktilskud til Grønland, kan fonden derudover udbetale midler til Hjemmestyret svarende til faldet i bloktilskuddet.*
>
> *Såfremt Grønlands Hjemmestyres Råstofindtægter når et niveau, hvor der sker et bortfald af Statens bloktilskud til Grønland, kan fondens udbetalinger til Hjemmestyret overstige det hidtidige bloktilskud.*
>
> *Overførsel af midler fra fonden til Grønlands Hjemmestyre vil kun kunne ske via en landstingsbevillingslov eller efter godkendelse af en konkret bevillingsansøgning i Finansudvalget."*

Formålet med fonden var og er grundlæggende, at undgå en overophedning af den indenlandske økonomi (Såkaldt "Hollandsk syge") grundet overdreven indenlandsk anvendelse af råstofindtægter samt at sikre, at indtægterne fra råstoffer også kommer de kommende generationer til gode.

[5] Medarbejdertal er angivet i driftsfasen. Tallet vil være større i anlægsfasen. Alle tal er behæftet med usikkerhed.

Udvalget erfarer nu, at der er taget initiativ til et lovforslag til behandling på FM12, således at råstoffonden først sættes i kraft, når råstofindtægterne i løbet af ét regnskabsår har oversteget et beløb, der ligger over den i dag gældende grænse på 5 mio. kr. (Spg. 11.7d samt samrådsspg. 7b). Det fremgår af Naalakkersuisuts besvarelse, at der i 2010 var råstofindtægter på 2.94 mio. kr. Vi nærmer os således de 5 mio. kr. Det fremgår videre, at selvstyret i 2012 vil modtage oliebekæmpelsesudstyr til en værdi af mindst 20 mio. kr. Værdien af dette udstyr anses angiveligt som en råstofindtægt, hvorfor loven om råstoffonden med de nugældende regler påregnes at træde i kraft i 2012.

Finansudvalget vil afvente fremsættelsen af det konkrete lovforslag, inden udvalget tager endelig stilling til sagen. Forinden der sættes et lovarbejde i værk, bør det dog overvejes, om problemet med oliebekæmpelsesudstyret kan løses på anden vis. Ligeledes bør en beslutning om ændring af beløbsgrænsen ikke ske uden forudgående grundige overvejelser, i hvilke såvel nationaløkonomiske som generationsfordelingsmæssige faktorer bør inddrages. En ændring af loven om råstoffonden alene med henblik på at øge selvstyrets drifts- og tilskudsudgifter på kort sigt ville være yderst betænkelig, når der henses til vor økonomis langsigtede holdbarhedsproblemer.

2.8. Aktivitetsområde 70-73 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik

Grundet tidspres har Udvalget ikke som ønsket haft mulighed for at gennemføre et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet. Udvalget samrådsspørgsmål er i stedet fremsendt som skriftlige spørgsmål, jfr. bilag J. Udvalget vil i relevant omfang vende tilbage til dette i sin tillægsbetænkning til 3. behandlingen.

Der henvises til afsnit 2.10, som også omfatter Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafiks aktivitetsområder.

<u>Hovedkonto 72.10.13 Særlige tilskud til boligafdelinger</u>

Der henvises til det anførte vedrørende skimmelsvamp under område 80; Anlægsområdet.

<u>Hovedkonto 73.01.14 Vareforsyning</u>

Angiveligt arbejdes på en ny servicekontrakt med KNI om vareforsyning. Denne skal jfr. tekstanmærkning godkendes af Finansudvalget, hvorfor udvalget for nuværende venter med at tage stilling til sagen. Udvalget ønsker dog allerede nu at fraråde, at man *for* ensidigt lægger sig an på internethandel med henblik på at begrænse de enkelte butikkers lagerbindinger. Ligeledes bør den ønskede transparens søges sikret på flere måder, end blot ved at gøre kontrakterne tilgængelige online. Disse tiltag er naturligvis i sig selv gode, men af hensyn til vore ældre medborgere, som ikke råder over de fornødne IT-kompetencer, bør disse tiltag suppleres af andre tiltag (Spg. 12.6a-d).

<u>Hovedkonto 73.01.15 Godstransport</u>

Der er siden 1. januar 2011 opkrævet et investeringsbidrag via fragtraterne i Royal Arctic Line A/S (RAL). Dette investeringsbidrag kanaliseres over i Royal Arctic Bygdeservice A/S (RAB) med henblik på at sikre sidstnævnte selskab et vist regnskabsmæssigt resultat før skat. Mere enkelt udtrykt sker der en krydssubsidering fra RAL til RAB, således at brugerne af RAL's ydelser betaler en pris, der ligger højere end kostprisen, for at holde prisen på RAB's ydelser nede.

Der er i FL2011 og i FFL2012 foreslået en tekstanmærkning, som *efter godkendelse af Finansudvalget* giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte dette investeringsbidrag.

Finansudvalget har fundet anledning til at overveje, om opkrævningen af dette investeringsbidrag, der jfr. bemærkningen til tekstanmærkning nr. 1 til nærværende hovedkonto i FFL2012, som anført har haft virkning siden 1. januar 2011, har haft fornøden hjemmel i 2011. Udvalget har anmodet Naalakkersuisut om at oplyse nærmere herom (Spg. 2.8b).

Naalakkersuisut har svaret, at opkrævningen af investeringsbidraget var en kendt og i øvrigt bærende forudsætning for den 20-årige servicekontrakt om godstransport med RAB, som Finansudvalget – med ledsagende stærk kritik – i januar 2011 efter ansøgning gav Naalakkersuisut hjemmel til at indgå.[6] Naalakkersuisuts opfattelse synes understøttet af de ved ansøgningen vedlagte sagsakter, her særligt den såkaldte investeringsbidragskontrakt, som var den daværende ansøgnings bilag 5. Ifølge bestemmelserne i dette bilag reguleres investeringsbidraget. Det fremgår her særligt af § 2, at:

> *"Investeringsbidraget i aftalens første 4 år er aftalt til DKK 15.780.000 årligt, således at bidraget først kan justeres pr. 1. januar 2015."*

Finansudvalget var således ganske rigtigt bekendt med planen om at opkræve et investeringsbidrag og om de nærmere forudsætninger herfor.

På den anden side må det dog også anføres, at der i FL2011 var medtaget *to* tekstanmærkninger til nærværende hovedkonto. Den ene gav hjemmel til at indgå servicekontrakten om godstransport (Nr. 1). Den anden gav hjemmel til at fastsætte investeringsbidraget (Nr. 2). I begge tilfælde efter Finansudvalgets godkendelse. I ansøgningen, som Finansudvalget behandlede i januar 2011, henvises imidlertid kun til "tekstanmærkning*en*" (ental) til hovedkonto 73.01.15 Godstransport. Dette måtte i sagens natur forstås som tekstanmærkning nr. 1, der bemyndigede til godkendelse af servicekontrakten. Såfremt man ved samme lejlighed ønskede, at udvalget tog stilling til investeringsbidraget, ville man således logisk set have henvist til tekstanmærkning*erne* (Flertal). Det *kan* dog bero på et tilfælde (eller blot utilstrækkelig viden om finanslovsterminologi), at der alene henvises til tekstanmærkning*en*.

Naalakkersuisut har *alene* foreslået tekstanmærkningen om investeringsbidraget (Nr. 2, der i FFL2012 dog betegnes som Nr. 1) videreført i FFL12. Dette forekommer f.s.v. meningsfyldt nok, idet der ikke påregnes at være behov for at indgå en ny servicekontrakt med RAB i de næste mange år. Men hvorfor videreføre tekstanmærkning nr. 2 (Som i FFL12 altså er blevet til nr. 1) vedrørende investeringsbidraget i 2012, hvis opkrævningen af investeringsbidraget allerede anses tilstrækkeligt hjemlet ved Finansudvalgets godkendelse af servicekontrakten i januar 2011? Hvis en godkendelse i 2011 af servicekontrakten kan have virkning ind i 2012 og de kommende år, så må den derved angiveligt stedfundne godkendelse af det tilknyttede investeringsbidrag *indenfor den anførte beløbsgrænse* på 15,78 mio. kr. jo logisk set *også* være godkendt med virkning for den samme periode. Hvorfor foreslår Naalakkersuisut så alligevel igen en bemyndigelse til at fastsætte et investeringsbidrag? Bemærkningerne til tekstanmærkningen giver anledning til at tro, at det kan være med henblik på at kunne foretage reguleringer i investeringsbidraget, men dette ligger, som det fremgår af den citerede passus fra bilag 5, på et bestemt, fastlagt beløb til og med 2014.

[6] Finansudvalgets bevillingssag 11-522.

Endelig må det anføres, at Finansudvalget først godkendte Naalakkersuisuts ansøgning i sag 11-522 lørdag den 15. januar 2011. Det fremgår ikke af afgørelsen, at der skulle være tale om en efterbevilling med tilbagevirkende kraft. Dette er f.s.v. ikke overraskende, da det fremgår af Budgetloven, at Finansudvalget ikke kan godkende efterbevillinger. Ikke desto mindre ville der i dette tilfælde – såfremt Naalakkersuisuts opfattelse skulle lægges til grund – være tale om en efterbevilling med tilbagevirkende kraft.

Det lader sig i den konkrete sag næppe afgøre med fuldstændig sikkerhed, om opkrævningen af investeringsbidrag siden 1. januar 2011 er sket med eller uden tilstrækkelig hjemmel. Vi befinder os – populært sagt – i en gråzone. Men i en sådan situation bør Naalakkersuisut af egen drift (have interesse i at) sikre, at et hjemmelsspørgsmål er fuldt ud afklaret, f.eks. ved at fremsende en orientering om sagen til Finansudvalget. En sådan fremgangsmåde havde ikke mindst været hensigtsmæssig i denne sag, hvor Finansudvalget som bekendt udtrykte meget stærk kritik af, at udvalget overhovedet ikke var blevet orienteret op til indgåelsen af den nye servicekontrakt på trods af, at Udvalget havde udtrykt væsentlige bekymringer omkring RAB's nye skibskøb – senest i udvalgets betænkning til 2. behandlingen af FFL2011.

Udvalget erfarer i øvrigt, at konsulentvirksomheden ManTec vil auditere RAL i første kvartal 2012 med henblik på at vurdere, hvordan det går med at realisere det af konsulentvirksomheden sidste år identificerede rationaliseringspotentiale på 30 mio. kr. årligt. Finansudvalget skal **anmode** om en orientering herom, når auditeringen er gennemført (Spg. 12.7c).

Hovedkonto 73.30.02 Eftersøgnings- og Redningsberedskab

Den manglende aftale om et fortsat SAR-beredskab har igennem længere tid tiltrukket sig opmærksomhed. Der er foreslået en tekstanmærkning til nærværende hovedkonto, der bemyndiger Naalakkersuisut til at indgå en ny 10-årig aftale herom. Aftalen skal godkendes i Finansudvalget. Udvalget forventer et oplæg, når en fælles grønlandsk-dansk arbejdsgruppe har færdiggjort sine analyser om spørgsmålet, hvilket forventes at ske inden udgangen af 2011.

Udvalget ønsker at understrege, at det ser SAR beredskabet som et yderst væsentligt tiltag, hvorfor der vil blive set **mørkt** på yderligere forsinkelser i forberedelsesarbejdet.

Formålskonto 73.94 Nukissiorfiit

Ensprissystemet på el og vand

I finansloven for 2005 blev ensprissystemet på el og vand reformeret med henblik på at fremme mere kostægte priser på området. Reformen byggede på en 5-årig overgangsordning, således at befolkningen og fiskeindustrien fik tid til at vænne sig til, at priserne kunne stige eller falde afhængigt at de lokale produktionsomkostninger.

Oprindeligt skulle den reformerede ensprisordning på el og vand have løbet til og med 2010, hvorefter den skulle have været evalueret. Herefter skulle Inatsisartut have besluttet, om og i hvilken form reformen skulle videreføres. Denne beslutning er nu for 2. gang udsat med et år.

Inatsisartut forventes nu tidligst at træffe beslutning om en ny tarifstruktur på FM12 med henblik på implementering i FFL13 (Spg.3.12c).

Den yderligere udsættelse af beslutningen om en ny takststruktur kan i en vis forstand anses som hensigtsmæssig, idet udsættelsen vil give Inatsisartut og befolkningen lejlighed til at overveje og drøfte, hvorledes et nyt takstsystem kan udformes på den mest passende vis. Finansudvalget skal opfordre til, at disse drøftelser sker på et realistisk grundlag. Det må således ærligt erkendes, at landets økonomiske situation er presset, og en generel forøgelse af tilskud og driftsudgifter er ikke mulig under de nuværende økonomiske forudsætninger.

Begrænsning af ressourceforbrug i fiskeindustrien
I sin betænkning til 2. behandlingen af FFL2010 opfordrede Finansudvalget til, at Naalakkersuisut overvejede, hvorvidt det kunne være muligt at omlægge dele af fiskeindustriens subsidier, således at subsidierne f.eks. blev givet i form af støtte til implementeringen af el og vandsparende teknologi. I konkrete tilfælde kunne det f.eks. aftales med en virksomhed, at Selvstyret betalte for installationen af el- og vandbesparende produktionsudstyr som modydelse for en nedsættelse af virksomhedens rabat på el og vand. Nedsættelsen af virksomhedens rabat skulle i givet fald udmåles således, at virksomhedens resultat på bundlinjen forblev uændret som følge af tiltaget. Samtidig ville samfundet opnå besparelser i form af en begrænsning af Nukissiorfiits produktionsomkostninger (Spg. 3.12d).

Naalakkersuisut har imidlertid blot svaret, at man ikke har undersøgt modellen. Det oplyses dog samtidig, at de største omkostninger for Nukissiorfiit er de faste omkostninger og afskrivninger, hvorfor en realisering af forslaget blot ville betyde, at disse faste omkostninger skulle fordeles over en mindre afsætning af vand.

Det tilføjes dog, at *"Forslaget kan dog være interessant på lokaliteter, hvor Nukissiorfiit står over for en kapacitetsudvidelse, og hvor en reduktion af afsætningen af vand kan betyde, at Nukissiorfiit kan undlade at foretage en anlægsinvestering. Den foreslåede model vil desuden kræve, at man kan kontrollere selskabernes regnskaber med henblik på udmåling af rabatten, hvilket ikke forekommer hensigtsmæssigt."*.

Umiddelbart forekommer det, at problemet med udmåling af rabatten i fh.t. selskaberne ikke burde være uoverkommeligt for Nukissiorfiit alt den stund, at virksomheden som eneleverandør har fuldt indblik i de aftagne mængder af såvel elektricitet som af vand. Og da forslaget som anført bygger på en aftale mellem parterne, burde tilgængeligheden af oplysninger fra virksomhederne uden videre være sikret. Men mere overordnet finder Finansudvalget, at det er meget ærgerligt, at der ikke umiddelbart er større lydhørhed hos Nukissiorfiit og Naalakkersuisuts administration overfor en velargumenteret opfordring til at undersøge et energibesparende tiltag, som kunne være egnet til at forebygge væsentlige infrastrukturelle omkostninger for vort samfund. En sådan administrativ træghed, for ikke at sige indolens, er ikke på sin plads.

Formålskonto 73.95 Energiområdet
Finansudvalget har stillet en lang række spørgsmål vedrørende hovedkonti under nærværende formålsområde (Spg. 12.11-12.12a-i). Disse spørgsmål har særligt haft baggrund i, at der på hovedkonto 73.95.05 Køb af CO2 kreditter er foreslået afsat samlet 13,5 mio. kr. fordelt over de næste 3 år med henblik på at dække over Grønlands manko i fh.t. opfyldelsen af målene i Kyoto-protokollen om nedbringelse af CO2-udledning. Grønland skulle således have haft nedbragt sin udledning med 8 procent i fh.t. udledningen i 1990, men vi har kun nået halvdelen; d.v.s. omkring 4 procent.

Finansudvalget finder, at det er meget ærgerligt, at der skal afholdes udgifter til dette formål – både af økonomiske årsager og grundet ønsket om at fremme Grønlands internationale renomme som et klimavenligt land. Udvalget er bekendt med, at Inatsisartuts Anlægs- og Miljøudvalg er inde i denne sag, og i første omgang afventes derfor en orientering fra nævnte udvalg, forinden yderligere skridt i sagen tages.

Udvalget har i øvrigt noteret sig, at Naalakkersuisut oplyser, at alle 43.000 forbrugsmålere i Grønland udskiftes med fjernaflæsningsmålere frem mod 2012. Dermed får den enkelte borger et økonomisk incitament til at spare på udgifterne til energi og samtidig mulighed for at udvise en mere energi- og klimavenlig adfærd. Dette er meget positivt. Men det må samtidig erindres, at en del af især den ældre del af boligmassen er dårligt isoleret og vedligeholdt, hvilket i sagens natur begrænser de herboende borgeres muligheder for en mere energiforbrugsbegrænsende adfærd.

2.9. Aktivitetsområde 77 Naalakkersuisutmedlemmet for Indenrigsanliggender

Kommunernes gæld
Udvalget har anmodet om en oversigt over kommunernes gældsforpligtelser og har modtaget nedenstående oversigt:

Kommunernes gæld pr. 31.12.2010:

Kortfristet gæld (1.000. kr.)	**2010**
Kommune Kujalleq:	-54.336
Kommuneqarfik Sermersooq	-32.400
Qeqqata Kommunia	-4.271
Qaasuitsup Kommunia	-44.700
I alt	-135.707

Langfristet Gæld (1.000. kr.)	
Kommune Kujalleq:	-16.407
Kommuneqarfik Sermersooq	-24.900
Qeqqata Kommunia	-0
Qaasuitsup Kommunia	-154.728
I alt	-196.035

Udvalget har supplerende anmodet Naalakkersuisut om at oplyse, om det forventes, at kommunerne grundet deres gældsforpligtelser får behov for at optage lån i Landskassen. Naalakkersuisutmedlemmet har svaret, at der ikke er forventninger herom.

Udvalget finder dette svar yderst tankevækkende, idet Naalakkersuisut mindre end én måned efter fremsendelsen af dette svar har fremsat et ændringsforslag til 2. behandlingen af FFL12, hvorefter der ydes Kommune Kujalleq et lån på 37,2 mio. kr. fordelt over 2 år.

Hovedkonto 77.03.02 Borgerråd
Fra nærværende hovedkonto afholdes udgifter til borgerrådet i Pituffik. Finansudvalget har modtaget en skrivelse fra Borgerrådet i hvilken det anføres, at Borgerrådets henvendelser til

Naalakkersuisut tilsyneladende rutinemæssigt ignoreres. Udvalget har fundet anledning til at påtale dette, idet Borgerrådet – i lighed med alle andre – naturligvis har ret til at modtage en besvarelse på almindeligt saglige henvendelser.

Finansudvalget har ved samme lejlighed anmodet Naalakkersuisut om at redegøre for det tilsyneladende forsøg på at overlade Borgerrådet det økonomiske ansvar for fritidsundervisningen i Pituffik på trods af den gældende forordnings bestemmelser. Udvalget vil vende tilbage til sagen i sin tillægsbetænkning.

Der henvises til bilag N.

Hovedkonto 77.05.03 Miljø, tilskud til oliebekæmpelsesudstyr
Der sondres grundlæggende mellem det kystnære olieberedskab, som afholdes via nærværende hovedkonto, og det egentlige oliebekæmpelsesberedskab, der påhviler de selskaber, som gennemfører olieboringer.

Der planlægges angiveligt fremsat et lovforslag om etablering af et oliespildsberedskabsselskab på FM12. Dette selskab skal angiveligt have som opgave at modtage det af Cairn Oil anvendte oliebekæmpelsesudstyr. Selskabet skal indgå i et samarbejde med råstofdirektoratet. Selskabets opgaver vil også kunne omfatte det kystnære olieberedskab. De nærmere rammer for arbejdet og udgifterne for de offentlige kasser ved dette tiltag er ukendte.

Hovedkonto 77.05.04 Tilskud til kommunale pilotprojekter for affald
Finansudvalget er bekendt med, at forbrændingsanlægget i Nuuk er overbelastet og nærmer sig slutningen af sin levetid. Udvalget har derfor forespurgt til planer på området. Det erfares, at der er igangsat et udredningsprojekt, som forventes afsluttet ultimo 2011 (Spg. 13.2c).

2.10. Aktivitetsområde 80-89 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik

Der henvises indledningsvis til afsnit 2.8, som også omfatter Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafiks aktivitetsområder.

Skimmelsvamp i offentlige og private bygninger
Udvalget erfarer, at forekomst af skimmelsvamp udgør en økonomisk trussel mod flere boligafdelinger. Forekomst af skimmelsvamp er et stort problem i disse år, og mange mennesker oplever gener herfra. Der er næppe tvivl om, at udgifterne til oprensning efter skimmelsvamp i de kommende år vil udgøre en stigende udgift for såvel boliglejere som boligejere over hele landet. En koordineret indsats synes således ønskelig. I første omgang må denne indsats i givet fald bestå i at der skabes et overblik, og i næste omgang må der findes økonomiske midler og lægges en samlet plan.

Disse tiltag må nødvendigvis følges af en fortsat oplysningsindsats, således at borgerne bevidstgøres om f.eks. vigtigheden af daglig udluftning. Men dertil må det uden ophold overvejes, om det offentlige – og for den sags skyld det private – byggeri sker på en måde, som er egnet til at modvirke skimmelsvamp. Det bør således f.eks. uden ophold undersøges, om de typehuse, såsom Illorput 2000 og punkthuse, som Selvstyret bygger, ved deres indretning og konstruktion er de bedst egnede til at sikre beboerne mod fremkomsten af skimmelsvamp. Ligeledes kunne nødvendigheden

af at begrænse udviklingen af skimmelsvamp indgå som en klausul i ethvert offentligt bygningsudbud af f.eks. skoler og beboelsesejendomme. Sådanne tiltag vil være forholdsvis billige at implementere.

Fejlbehæftet nybyggeri

Finansudvalget har stillet flere spørgsmål om det kollapsede byggeprojekt vedrørende Inuili i Narsaq samt om afhjælpningen af omfattende byggesjusk ved Råstofskolen/Bygge- og Anlægsskolen i Sisimiut. Der henvises til Finansudvalgets bevillingssag 11-534 med efterfølgende korrespondance.

Det er udvalgets klare indtryk, at der for begge projekter er sket et svigt i det offentlige tilsyn med byggeriet. Bygherretilsynet er således tydeligvis blevet udført på utilstrækkelig vis af dårlige byggerådgivere, hvilket har ført til – og vil føre til yderligere – omfattende udgifter til afhjælpning af fejl og mangler samt – ikke mindst – omfattende forsinkelser i ibrugtagningen af byggeriet.

Det er endvidere udvalgets indtryk, at ansvarsfordelingen mellem de indenfor området agerende parter af både offentlig og privat art er for diffus, idet parterne i de ovenfor anførte sager tydeligvis giver hinanden skylden for problemerne. Dette finder udvalget uholdbart.

Finansudvalget **henstiller** derfor, at Naalakkersuisut tager initiativ til en skærpelse af bygherretilsynet med offentligt byggeri med henblik på at begrænse fejl og mangler og dermed forebygge udgifter til afhjælpning heraf. Dette kan ske såvel ved aftale med private rådgivere som ved en øget anvendelse af offentlige selskaber såsom INI Byggeteknik.

Anlægs- og Renoveringsfonden

Det erfares jfr. besvarelsen af spg. 6.3, at Naalakkersuisut forventer, at nedbringe Anlægs- og Renoveringsfonden med 100 mio. kr. årligt igennem de næste 4 år. Dette giver udvalget anledning til at dvæle lidt ved Anlægs- og Renoveringsfonden og dens konstruktion og betydning.

Alle budgetterede anlægs- og renoveringsmidler til konkrete projekter overføres til anlægs- og renoveringsfonden. Når der i et år ikke er udført de anlægsarbejder, der er bevilget, vil den budgettekniske anlægs- og renoveringsfond opsamle midler til færdiggørelse af de pågældende anlægsarbejder.

Principperne bag Anlægs- og Renoveringsfonden er nærmere beskrevet i Budgetlovens kapitel 5 og bemærkningerne hertil.

En række forskellige Finansudvalg har igennem flere år påpeget problemerne med ophobningen af midler i Anlægs- og Renoveringsfonden. Ophobningen af midler kan i et vist omfang tilskrives, at Naalakkersuisut har været for optimistisk i sine bevillingsskøn. Der henvises til Udvalgenes betænkninger til de sidste års finanslove.

Ved udgangen af 2008 lå der omkring 880 mio. kr. i Anlægs- og Renoveringsfonden. I begyndelsen af 2010 lå der omkring 925 mio. kr. i fonden. Ved udgangen af 2010 lå der ifølge Landskassens Regnskab 752 mio. kr. i fonden. I 2010 lykkedes det således for første gang i mange år at reducere fondens midler mærkbart.

I den konkrete økonomiske situation, hvor Landskassens frie likviditet er begrænset, kan det på kort sigt være hensigtsmæssigt, at der er opsamlet midler i Anlægs- og Renoveringsfonden, idet disse midler understøtter Landskassens likviditet. Da midlerne i fonden imidlertid er bundet til konkrete projekter og byggerier, som kan være under opførelse, kan fondens midler ikke erstatte en egentlig *fri* likviditet. På et tidspunkt vil midlerne i fonden blive afregnet med entreprenører o.a., som udfører anlægsopgaver for Selvstyret. I den nuværende situation er det således af afgørende betydning, at der er styr på Landskassens likviditet. Det er derfor vigtigere end nogensinde før, at der budgetteres med et realistisk afløb på anlægsbevillingerne.

Finansudvalget **henstiller** derfor igen i år, at der budgetteres med et *realistisk* afløb fra anlægsbevillingerne, således at der ikke bevidst ansøges om midler, som blot kommer til at ligge passivt i anlægs- og renoveringsfonden. Særligt bør der ved årets slutning grundet f.eks. administrative forsinkelser ikke søges om udmøntning af anlægspuljer alene m.h.p. at henlægge midlerne i Anlægs- og Renoveringsfonden til eventuelt senere brug. Såfremt der i forbindelse med Landskassens Regnskab for 2011 konstateres et rimeligt afløb vil Finansudvalget ikke gentage denne henstilling igen næste år. Dette ser udvalget med optimisme frem til.

Hovedkonto 84.40.10 Kommunale skoler

Bygdesektorplanen

Udvalget erfarer, at bygdesektorplanen er opgivet som en selvstændig plan, idet tiltaget indgår i RUS-arbejdet. Udvalget føler sig ikke overbevist om, at dette er ganske hensigtsmæssigt, og vil efter behov vende tilbage til dette spørgsmål i sin tillægsbetænkning til 3. behandlingen (Spg. 14.6b). Det erfares i øvrigt, at en national anlægsstrategi påregnes fremlagt på FM12 (Spg. 14.8d).

Sektorplanen for renovering og udbygning af folkeskolens bygninger og kommunernes rolle heri

Ifølge folkeskoleforordningen hører alle udgifter vedr. folkeskolens undervisning og anlæg under kommunerne. Grundet vedtagelsen af Atuarfitsialak, og de heraf afledte krav til forøgede undervisningsarealer på skolerne, samt ikke mindst grundet et større renoveringsefterslæb på området, afholdes der udgifter til en særlig renoveringsindsats for folkeskoler over nærværende hovedkonto.

Indsatsen prioriteres efter en 10-årig sektorplan. Planen er udtryk for et kompromis imellem behov, ønsker og økonomisk prioritering.

Udvalget er bekendt med, at renoveringsefterslæbet indenfor folkeskoleområdet skyldes manglende kommunal vedligeholdelse af skolerne. Udvalget skal derfor påpege, at Naalakkersuisut bør tilskynde kommunerne til at tage deres vedligeholdelsesforpligtelser meget alvorligt, således at de nyrenoverede folkeskoler ikke atter forfalder med nye renoveringsudgifter til følge. I intet tilfælde bør kommunerne gives økonomisk incitament til at lade en (renoveret) folkeskole forfalde i forventning om, at selvstyret overtager regningen, hvis blot forfaldet bliver tilstrækkeligt alvorligt.

Udvalget påpegede denne problemstilling som såvel hastende som vigtig overfor Naalakkersuisut for et år siden, og har derfor fulgt op på sagen i år med henblik på at erfare, hvad Naalakkersuisut har foretaget sig i sagen igennem det forløbne år. Udvalget må med skuffelse konstatere, at der tilsyneladende ikke er sket noget i sagen siden Inatsisartuts vedtagelse af FFL11 (Spg. 14.6c) for et år siden. Naalakkersuisut har blot gentaget de allerede for et år siden fremsatte foreløbige overvejelser om eventuelt at pålægge kommunerne årligt at afsætte 2 procent af anlægssummen for de af Landskassen finansierede skolebyggerier og renoveringer i en kommunal

vedligeholdelsesfond – en i øvrigt umiddelbart attraktiv ordning, som uden videre og uden udgifter ville kunne tilses af Kommunernes Tilsynsråd, der i forvejen rutinemæssigt modtager og gennemgår de kommunale budgetter og regnskaber.

Finansudvalget ønsker ikke at spilde endnu et år, og udvalget **henstiller** derfor, at Naalakkersuisut senest i forbindelse med fremlæggelsen af finanslovsforslaget for 2013 fremlægger forslag til tiltag, som kan tilsikre, at kommunerne ikke gives et økonomisk incitament til at lade af Landskassen renoverede og nyopførte skolebygninger forfalde i forventning om, at Landskassen atter vil forestå en renovering af bygningerne, såfremt de ikke løbende vedligeholdes forskriftsmæssigt.

Hovedkonto 87.00.88 Anlægsstrategi for bygder og yderdistrikter
Finansudvalget har flere gange igennem 2011 påpeget, at bevillingsforudsætningerne på nærværende hovedkonto burde tydeliggøres. Naalakkersuisut har på denne baggrund fremsat ændringsforslag til hovedkontoen. Der henvises til ændringsforslag nr. 31 og 157. Udvalgets indstillinger til disse ændringsforslag fremgår af betænkningens afsnit 3.

Angiveligt forventes bevillingen på hovedkontoen i 2011 især brugt til skolehjem i Nanortalik og i Uummannaq (Spg. 14.8b). Øvrige skolehjem i landet vil blive prioriteret efter en sektorplan, der påregnes færdig i begyndelsen af 2012.

Udgiften til medbyggerhuse afholdes i øvrigt ikke over nærværende hovedkonto, men derimod over hovedkonto 89.72.12 Boligprojekter og Erstatningsbyggeri.

Hovedkonto 87.72.24 Overdragelse af saneringsmodne udlejningsejendomme til kommunerne
Udvalget har stillet spørgsmål vedrørende saneringen af Lille Slette i Nuuk (Spg. 14.9). Af Naalakkersuisuts svar synes det at kunne udledes, at saneringen som sådan ikke er blevet gennemført, idet de til formålet afsatte midler alene er blevet anvendt til at opføre 120 boliger i Nuuk. Finansudvalget har naturligvis ikke noget imod, at der opføres støttet kommunalt udlejningsbyggeri i Nuuk. Det anses imidlertid, at den valgte fremgangsmåde risikerer at medføre, at beboelsen på Lille Slette også fremover vil blive opretholdt grundet boligmanglen i byen. Hermed vil indsatsen omkring byfornyelse til dels være slået fejl.

3. Ændringsforslag til bevillinger

Som omtalt i afsnit 1.3.3 har Naalakkersuisut fremsat 185 ændringsforslag til finanslovsforslaget. Heraf er der 25 ændringsforslag til tekstanmærkningerne. Ændringsforslagene til tekstanmærkninger behandles i betænkningens afsnit 4.

Finansudvalget har herudover fremsat 1 ændringsforslag til bevillinger.

Ændringsforslagene til bevillinger er opdelt på følgende temaer:

- tema 1 Tekniske ændringer: 33 ændringsforslag
- tema 2 Budgetneutrale ændringer: 21 ændringsforslag
- tema 3 Nye indtægtsskøn og nye skøn for lovbundne udgifter: 12 ændringsforslag
- tema 4 Merudgifter: 12 ændringsforslag
- tema 5 GU reform: 8 ændringsforslag

- tema 6 Digitale kanaler: 2 ændringsforslag
- tema 7 Etablering af teleklagenævn: 2 ændringsforslag
- tema 8 Lån til Kommune Kujalleq: 1 ændringsforslag
- tema 9 Udmøntning af administrative besparelser - flybilletter: 55 ændringsforslag
- tema 10 Regional udviklingsstrategi, RUS: 3 ændringsforslag
- tema 11 Omrokeringer på anlæg: 11 ændringsforslag
- tema 12 Ændringsforslag fra Finansudvalget: 1 ændringsforslag

Ændringsforslagene til bevillinger er *nummererede* fra og med nr. 1 til og med nr. 160 samt 186.

Nummeret på hvert enkelt ændringsforslag fremgår f.s.v. angår bevillingerne af *bevillingsoversigten*; *Bilag 1*. Bevillingsoversigterne er vedlagt foran Naalakkersuisuts ændringsforslag til bevillinger, der medtages som betænkningens bilag K.

For tekstanmærkningerne er nummeret angivet umiddelbart forinden hver tekstanmærkning. Tekstanmærkningerne betegnes som *Bilag 2*. De vedlægges under betænkningens bilag L.

3.1. Tema 1 – Tekniske ændringer

Naalakkersuisut har fremsat 33 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret og budgetoverslagsårene. Der er hovedsageligt tale om mindre tekniske præciseringer af ordlyden på budgetbidragene. En række af disse ændringer er foranlediget af Finansudvalgets spørgsmål, jfr. bilag A.

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

<u>Hovedkonto 87.00.88 Anlægsstrategi for Bygder og Yderdistrikter</u>
Naalakkersuisut foreslår, at bevillingsforudsætningerne for hovedkontoen ændres, således at henvisningerne til muligheden for at benytte bevillingen til projekter vedrørende generel mobilitet og uddannelse og omskoling fjernes fra budgetbidraget.

Bevillingen påtænkes udmøntet i forbindelse med implementering af den nationale anlægsstrategi.

Det fremgår imidlertid af budgetbidraget, at "Strategien forventes at føre til anlæg i nogle bygder med befolkningstilvækst…". Dette kan Finansudvalget ikke acceptere. Udvalget finder, at der også i bygder i befolkningstilbagegang bør kunne ske anvendelse af midler fra hovedkontoen. På denne baggrund fremsætter udvalget et særskilt **ændringsforslag** (Nr. 186), som behandles i et særskilt afsnit. Udvalget indstiller derfor alene nærværende ændringsforslag til vedtagelse af rent tekniske årsager. Ved vedtagelsen af Finansudvalgets ændringsforslag nr. 186 vil nærværende ændringsforslag således blive tilpasset Finansudvalgets ønsker.
(Ændringsforslag nr. 31)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 1-33 under tema 1 **godkendes**.

3.2. Tema 2 – Budgetneutrale ændringer

Naalakkersuisut har fremsat 21 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret og budgetoverslagsårene.

Disse ændringsforslag kan bl.a. tilskrives omrokeringer i Naalakkersuisuts administration, flytning af bevillinger imellem områder samt samling og opsplitning af forskellige hovedkonti.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 34-54 under tema 2 **godkendes**.

3.3. Tema 3 – Nye indtægtsskøn og nye skøn for lovbundne udgifter

Naalakkersuisut har fremsat 12 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forbedre DAU-resultatet med 44.234.000 kr. i 2012 og med 12,2 mio. kr. i hvert af budgetoverslagsårene.

Disse ændringsforslag kan især tilskrives, at Naalakkersuisut har fået udarbejdet mere retvisende budgetskøn på en række hovedkonti siden fremsættelsen af finanslovsforslaget.

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Hovedkonto 10.13.10 Udbytte, udlodning og salg fra aktieselskaber

Naalakkersuisut foreslår, at indtægtsskønnet forhøjes med 42 mio. kr. i 2012 og med 10 mio. kr. i hvert af budgetoverslagsårene. Det særligt høje indtægtsskøn for 2012 skyldes en ekstraordinær kapitaludlodning på 22 mio. kr. fra A/S Boligselskabet INI.

Finansudvalget skal ikke lægge skjul på en vis forundring over, at det er muligt at trække så store midler ud af INI. Da midlerne imidlertid anvendes til igangsætning af en renoveringsindsats på kysten, jfr. ændringsforslag nr. 78 under tema 4, ser Udvalget ikke noget principielt til hindring for godkendelse af ændringsforslaget. Der sker hermed en omfordeling af midler indbetalt af INI's lejere i Nuuk til INI's lejere på kysten, men udvalget har tillid til, at Naalakkersuisut har indkalkuleret dette i sin samlede vurdering af finanslovsforslagets fordelingsmæssige virkning.
Naalakkersuisut **anmodes** om at redegøre nærmere for sagen i sit svarnotat til 2. behandlingen.
(Ændringsforslag nr. 55)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 55-66 under tema 3 **godkendes**.

3.4. Tema 4 – Merudgifter

Naalakkersuisut har fremsat 12 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forringe DAU-resultatet med 78.438.000 kr. i 2012, 46,0 mio. kr. i 2013, 35,6 mio. kr. i 2014 og 41,1 mio. kr. i 2015.

Med disse ændringsforslag forøges bevillingerne bl.a. til Great Greenland (Ændringsforslag nr. 68), ICC (Ændringsforslag nr. 69) og til Neqi (Ændringsforslag nr. 74).

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Hovedkonto 10.12.10 Udgifter til sagsanlæg
Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen forhøjes med 1 mio. kr. i 2012 og med 6 mio. kr. i 2013 med henblik på at dække de forventede udgifter ved 2. instansbehandlingen af Puisi-sagerne. Det fremgår, at ankebegæring er indgivet til *Vestre* Landsret. Måtte der rettelig være tale om *Østre* Landsret skal dette rettes i Budgetbidraget forinden det optages i FL2012.

Udvalgsmedlem Olga P. Berthelsen har erklæret sig inhabil i alle forhold, som vedrører nærværende sag, og hun har derfor ikke deltaget i udvalgets behandling af dette punkt.
(Ændringsforslag nr. 67)

Hovedkonto 51.03.02 Finansieringsstøtte til landbrug
Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen forhøjes med 5 mio. kr. i 2012, med 7 mio. kr. i 2013, med 7 mio. kr. i 2014 og 6 mio. kr. i 2015.

Midlerne skal anvendes til en servicekontrakt med slagteriet Neqi A/S. Der vil angiveligt blive etableret et nyt og moderne multislagteri.

Finansudvalget finder dette støtteværdigt. Udvalget havde dog gerne set, at Naalakkersuisut havde afsat midler til dette formål på en ny hovedkonto under f.eks. formålsområde 51.03. Udvalget skal **opfordre** Naalakkersuisut til at fremsætte et yderligere ændringsforslag til 3. behandlingen med henblik herpå.
(Ændringsforslag nr. 74)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 67-78 under tema 4 **godkendes**.

3.5. Tema 5 – GU Reform
Naalakkersuisut har fremsat 8 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret og budgetoverslagsårene.

Med ændringsforslagene udmøntes der midler til igangsætning af en reform af den gymnasiale uddannelse i Grønland. Der henvises herom til Finansudvalgets bemærkninger under betænkningens afsnit 2.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 79-86 under tema 5 **godkendes**.

3.6. Tema 6 – Digitale Kanaler
Naalakkersuisut har fremsat 2 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forringe DAU-resultatet med 2.600.000 kr. i 2012.

Med ændringsforslagene afsættes midler til fortsat betaling for udsendelse af de 3 gratis digitale Tv-kanaler. Udvalget finder, at det er glædeligt, at der med de digitale kanaler er blevet et større udbud af tv-båren information og underholdning for den brede befolkning.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 87-88 under tema 6 **godkendes**.

3.7. Tema 7 – Etablering af teleklagenævn

Naalakkersuisut har fremsat 2 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forringe DAU-resultatet med ½ mio. kr. årligt i alle årene.

Det er ikke utænkeligt, at et teleklagenævn vil kunne vise sig nyttigt.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 89-90 under tema 7 **godkendes**.

3.8. Tema 8 – Lån til Kommune Kujalleq

Naalakkersuisut har fremsat 1 ændringsforslag under denne overskrift. Dette ændringsforslag vil forringe DAU-resultatet med 26.400.000 kr. i 2012 og med 10,8 mio. kr. i 2013, og forbedre det med 12,8 mio. kr. i 2014 og med 24,4 mio. kr. i 2015.

Der henvises til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 91 under tema 8 **godkendes**.

3.9. Tema 9 – Udmøntning af administrative besparelser - flybilletter

Naalakkersuisut har fremsat 55 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale.

Med ændringsforslagene udmøntes budgetreguleringen på hovedkonto 20.11.56 ved en generel bevillingsnedsættelse på en lang række hovedkonti, hvorfra der afholdes udgifter til flybilletter. Dermed afspejles Air Greenlands generelle prisnedsættelser i budgetterne.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 92-146 under tema 9 **godkendes**.

3.10. Tema 10 – Regional udviklingsstrategi - RUS

Naalakkersuisut har fremsat 3 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forbedre DAU-resultatet med 645.000 kr. i 2012 og med 0,6 mio. kr. i hvert af budgetoverslagsårene.

Med disse ændringsforslag flyttes ansvaret for RUS-arbejdet fra formandens departement til departementet for Erhverv. Samtidig nedsættes den mobilitetsfremmende ydelse.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 147-149 under tema 10 **godkendes**.

3.11. Tema 11 – Omrokeringer på anlæg

Naalakkersuisut har fremsat 11 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forbedre DAU-resultatet med 7.000.000 kr. i 2012, forringe det med 16,3 mio. kr. i 2013 og forbedre det med 9,3 mio. kr. i 2015. Der er ingen DAU-virkning for 2014.

Med ændringsforslagene godkendes salget af en række blokke på Tuapannguit (Nr. 150), der afsættes midler til et spædbarnshjem i Nuuk (hvorfor projektspecifikationen og projektnummeret

skal ændres; Nr. 154), diverse anlæg, som Finansudvalget tidligere har godkendt igangsættelsen af, udmøntes, og der afsættes 22 mio. kr. til yderligere byggeri og renovering udenfor Nuuk (Nr. 160)

Finansudvalget har følgende supplerende bemærkninger og kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Hovedkonto 87.00.88 Anlægsstrategi for bygder og yderdistrikter
Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen nedsættes med 11 mio. kr. i 2012. Dette sker på baggrund af Finansudvalgets afgørelse i sag 11-551 fra 7. september 2011. Af ansøgningen i denne sag fremgik bl.a.:

> *"**Økonomiske konsekvenser***
> *Projektet er ikke på finansloven for 2011. Da etableringen af elevhjemmet er en forudsætning for, at de ældste elevers undervisning kan styrkes ved at flytte eleverne fra bygdeskolerne til en bedre udrustet byskole, er det et naturligt tiltag i Naalakkersuisuts Regionale Udviklings Strategi. Derfor søges om midler fra anlægsstrategi for bygder og yderdistrikter, som støtter op om den Regionale Udviklingsstrategi til projektets virkeliggørelse, idet denne konto også har finansieret første fase af projekteringen.*
>
> *Der søges om i alt 17,0 mio. kr. på baggrund af projektforslag med tilhørende B-overslag, hvoraf de 12,5 mio. kr. søges til nybyggeri af elevhjem og de 4,5 mio. kr. søges til ombygning og renovering af kantinebygning. Ansøgningen årsfordeles med 6,0 mio. kr. i 2011 og resten med 11,0 mio. kr. i 2012.*

Hovedkonto/Proj.nr.	*Titel*	*2011*	*2012*	*I alt*
84.40.15/010.52.060	*Elevhjem i Nanortalik*	*6*	*11*	*17*
87.00.88/996.29.105	*Anlægsstrategi for bygder og yderdistrikter, 2009*	*-6*	*-11*	*-17*
	Difference	*0*	*0*	*0*

> *De økonomiske konsekvenser for hovedkonto 87.00.88 og 84.40.15 vil blive søgt indarbejdet til 2. behandlingen af FFL 2012 i Inatsisartut."*

Udvalgets medlemmer ser det imidlertid som ærgerligt, at der – såfremt nærværende ændringsforslag vedtages – alene vil være 9 mio. kr. tilbage i disponibelt beløb på nærværende hovedkonto for hele 2012. Udvalget skal derfor **opfordre** Naalakkersuisut til at søge at finde en alternativ finansiering af skolehjemmet i Nanortalik fremfor at trække midlerne fra nærværende hovedkonto. Naalakkersuisut bedes fremsætte et sådant ændringsforslag til 3. behandlingen. Udvalget **udsætter** i mellemtiden sin stillingtagen til nærværende ændringsforslag til 3. behandlingen.
(Ændringsforslag nr. 157)

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 150-156 og 158-160 under tema 11 **godkendes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 157 under tema 11 til 3. behandlingen af Finanslovsforslaget.

3.12. Tema 12 – Ændringsforslag fra Finansudvalget

Finansudvalget fremsætter 1 ændringsforslag under denne overskrift. Dette ændringsforslag er DAU-neutralt.

Der henvises til udvalgets bemærkninger vedrørende ændringsforslag nr. 31 under tema 1, jfr. betænkningens afsnit 3.1.

Der henvises endvidere til det vedlagte budgetbidrag under bilag O.

FU **indstiller**, at ændringsforslag nr. 186 **godkendes**.

4. Ændringsforslag til tekstanmærkninger

Naalakkersuisut foreslår i alt 25 nye tekstanmærkninger. Disse ændringsforslag har nr. 161-185.

En del af ændringsforslagene til tekstanmærkningerne vedrører tekniske præciseringer af rammer og bemyndigelser. En anden del af ændringsforslagene søger eksisterende tekstanmærkninger slettet eller ændret som følge af vedtagelsen af ny lovgivning.

En række af tekstanmærkningerne vedrører Illuut A/S.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 161-185 til tekstanmærkningerne **godkendes**.

Der er nedenfor medtaget enkelte supplerende og forklarende bemærkninger til udvalgte tekstanmærkninger.

Nr. 163 og 184

Hele eller dele af tekstanmærkningerne under disse ændringsforslag vedrører Illuut A/S. Der er tale om en videreførelse af de i FL2011 allerede gældende tekstanmærkninger. Disse tekstanmærkninger danner de væsentligste formelle rammer for selskabets virksomhed.

Finansudvalget var sidste år skeptisk omkring brugen af finanslovens tekstanmærkningsafsnit til regulering af Illuut A/S. Udvalget ønskede i stedet, at selskabets virksomhed blev reguleret i en egentlig Inatsisartutlov, ligesom det er tilfældet for øvrige offentligt ejede selskaber. Udvalget henstillede, at Naalakkersuisut fremsatte et sådant forslag på EM11. Naalakkersuisut indvilgede heri, hvorefter et lovforslag blev udarbejdet. Imidlertid er dette lovforslag ikke fremsat som forventet. Udvalget erfarer, at dette skyldes problemer opstået under høringsprocessen. Naalakkersuisut har dog tilkendegivet, at forslaget vil blive fremsat på FM12. Udvalget tager dette til efterretning, idet udvalget dog ikke skal lægge skjul på, at det vil se **mørkt** på yderligere forsinkelser. Af samme grund gentager udvalget sin henstilling fra sidste år.

Nr. 177

Ved en teknisk fejl er ordlyden i *bemærkningen* til denne tekstanmærkning identisk med selve tekstanmærkningen. Dette burde ikke kunne forekomme. Under alle omstændigheder skal det rettes i den endelige finanslov for 2012. Naalakkersuisut kan her benytte ordlyden fra bemærkningen til tekstanmærkning nr. 1 til aktivitetsområde 73 i FL2011.

5. Henstillinger fra Finansudvalget

Henstilling nr. 1
Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut tager initiativ til en skærpelse af bygherretilsynet med offentligt byggeri med henblik på at begrænse fejl og mangler og dermed forebygge udgifter til afhjælpning heraf. Dette kan ske såvel ved aftale med private rådgivere som ved en øget anvendelse af offentlige selskaber såsom INI Byggeteknik.

Henstilling nr. 2
Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut senest i forbindelse med fremlæggelsen af finanslovsforslaget for 2013 fremlægger forslag til tiltag, som er egnede til at tilsikre, at kommunerne ikke gives et økonomisk incitament til at lade de af Landskassen renoverede og nyopførte skolebygninger forfalde i forventning om, at Landskassen atter vil forestå en renovering af bygningerne, såfremt de ikke løbende vedligeholdes forskriftsmæssigt.

Henstilling nr. 3
Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut fremskynder udarbejdelsen af en egentlig Inatsisartutlov, i hvilken der medtages bestemmelser, som regulerer Illuut A/S' oprettelse og virke. I samme lov bør indarbejdes så mange som muligt af de tekstanmærkninger, som i dag regulerer aktiviteterne på anlægsområdet. Det er Udvalgets forventning, at Naalakkersuisut fremlægger et lovforslag senest på FM12.

Henstilling nr. 4
Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut søger at tilsikre, at der budgetteres med et **realistisk** afløb fra anlægsbevillingerne, således at der ikke bevidst ansøges om midler, som blot kommer til at ligge passivt i Anlægs- og Renoveringsfonden. Særligt bør der ved årets slutning grundet administrative forsinkelser ikke søges om udmøntning af anlægspuljer alene m.h.p. at henlægge midlerne i Anlægs- og Renoveringsfonden.

6. Indstillinger fra Finansudvalget

Med disse bemærkninger skal Finansudvalget overgive finanslovsforslaget til Inatsisartuts 2. behandling.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 1-33 under tema 1 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 34-54 under tema 2 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 55-66 under tema 3 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 67-78 under tema 4 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 79-86 under tema 5 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 87-88 under tema 6 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 89-90 under tema 7 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 91 under tema 8 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 92-146 under tema 9 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 147-149 under tema 10 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 150-156 og 158-160 under tema 11 **godkendes**.

Finansudvalget **udsætter** sin stillingtagen til ændringsforslag nr. 157 under tema 11 til 3. behandlingen af Finanslovsforslaget.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 161-185 til tekstanmærkninger **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at Finansudvalgets ændringsforslag nr. 186 **godkendes**.

På baggrund af Inatsisartuts behandling **indstiller** udvalget, at lovforslaget overgår til yderligere behandling i Finans- og Skatteudvalget inden Inatsisartuts afsluttende 3. behandling.

Andreas Uldum,
formand

Olga P. Berthelsen

Jens Immanuelsen

Aqqaluaq B. Egede

Siverth K. Heilmann

Juliane Henningsen

Finn Karlsen